

**Projekt převodu daňové evidence na podnikatele
Dušana Barbierika - BARIMPEX na účetnictví
v podmínkách ČR a SR**

Bc. Róbert Barbierik

Diplomová práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Róbert Barbierik**
Osobní číslo: **M11590**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Finance**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Projekt převodu daňové evidence podnikatele
Dušana Barbierika – BARIMPEX na účetnictví
v podmínkách ČR a SR**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Na základě literární rešerše charakterizujte daňovou evidenci, účetnictví a přechod z daňové evidence na účetnictví.

II. Praktická část

- Analyzujte postup přechodu z daňové evidence na účetnictví u podnikatele Dušana Barbierika – BARIMPEX.
- Na základě předchozí analýzy vypracujte projekt přechodu z daňové evidence na účetnictví.
- Následně proveďte srovnání mezi SR a ČR v přechodu z daňové evidence na účetnictví a určete, ve které krajině je přechod výhodnější.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

CENIGOVÁ, Anna. Podvojně účtovnictvo podnikatelův. 11. vyd. Bratislava: IBIPRINT, 2010. 622 s. ISBN 978-80-969946-2-5.
MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2014: úplná znění platná k 1. 1. 2014. Praha: GRADA, 2013. 272 s. ISBN 978-80-247-5171-9.
BRYCHTA, Ivan a Lucie RYTÍŘOVÁ. Tabulky a informace pro daně a podnikání: 2011. Vydání sedmé. Praha: Wolters Kluwer, 2011. 440 s. ISBN 978-80-7357-639-4.
Účetnictví podnikatelů. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2009. 205 s. ISBN 978-80-248-2149-8.
ŠIROKÝ, Jan. Daně v Evropské unii: praktická ekonomická příručka. 4. aktualizované vydání. Praha: Linde, 2010. 351 s. ISBN 978-80-7201-799-7.
EUROPEAN UNION. Taxation trends in the European Union. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2013, 311 s. ISBN 978-92-79-28852-4.
OECD (2013). Taxing Wages 2013 [online]. OECD Publishing, 2013. ISBN 978-92-64-19337-6.
http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/taxing-wages-2013_tax_wages-2013-en.

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Eva Kolářová, Ph.D.
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 22. února 2014
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2014

Ve Zlíně dne 22. února 2014

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

Ing. Eliška Pastuszková, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevydělčně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 29.4.2014

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlíádne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Diplomová práca sa zaoberá prechodom z jednoduchého účtovníctva na podvojnú účtovníctvo konkrétne u podnikateľa Dušana Barbierika – BARIMPEX, ktorý uvažuje dobrovoľne prejsť na vedenie podvojnú účtovníctva. Teoretická časť diplomovej práce obsahuje základnú charakteristiku oboch účtovných sústav a všeobecný postup prechodu z jednej sústavy do druhej podľa platných legislatívnych pravidiel. Praktická časť obsahuje analýzu prechodu u podnikateľa, konkrétne hospodárske výstupy potrebné k prechodu. V ďalšej časti je vypracovaný projekt prechodu vrátane prevodového mostíka, vnútorných smerníc a daňových dopadov vyplývajúcich z prevodu. Záverečná časť je venovaná všeobecnému porovnaniu prechodu z jednoduchého účtovníctva na podvojnú medzi Slovenskom a Českou republikou.

Kľúčová slova: jednoduché účtovníctvo, podvojnú účtovníctvo, zákon o účtovníctve, podnikateľ, účtovná jednotka, daňový dopad, prechod

ABSTRACT

This thesis deals with the transition from the single entry to double-entry accounting system specifically for the entrepreneur Dušan Barbierik - BARIMPEX who is considering voluntarily switch to double-entry book keeping. The theoretical part of the thesis contains the basic characteristics of both accounting systems and the general process of transition from one system to another under the current legislative rules. The practical part contains an analysis of the transition for the entrepreneur, specifically of economic outputs required for the transition. In the next part is elaborated the project of transition including transitional bridge, internal directives and tax consequences resulting from the transfer. The final section is dedicated to a general comparison of the transition from single to double-entry accounting between the Slovak and the Czech Republic.

Keywords: single entry, double-entry, accounting act, entrepreneur, entity, tax consequences, transition

Rád by som sa touto formou poďakoval pani Mgr. Eva Kolářovej, Ph.D. za cenné rady, odborné vedenie, láskavosť a trpezlivosť pri spracovaní mojej diplomovej práce.

Motto:

„Na tomto svete nie je nič isté okrem smrti a platenia daní“

(BenjaminFranklin)

Prehlasujem, že odovzdaná verzia diplomovej práce a verzia nahratá elektronicky do IS/STAG sú totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 JEDNODUCHÉ A PODVOJNÉ ÚČTOVNÍCTVO	14
1.1 JEDNODUCHÉ ÚČTOVNÍCTVO	14
1.1.1 Obsah jednoduchého účtovníctva	15
1.1.2 Kto môže účtovať v systéme jednoduchého účtovníctva.....	15
1.1.3 Systém jednoduchého účtovníctva	16
1.1.4 Evidencia príjmov a výdavkov.....	17
1.1.5 Ocenenie majetku a záväzkov	17
1.1.6 Ocenenie majetku a záväzkov v cudzej mene.....	18
1.1.7 Evidencia dane z pridanej hodnoty	19
1.1.8 Inventarizácia, inventúra v jednoduchom účtovníctve.....	20
1.1.9 Archivácia v jednoduchom účtovníctve.....	21
1.2 PODVOJNÉ ÚČTOVNÍCTVO	23
1.2.1 Základné princípy účtovníctva	25
1.2.2 Kto vedie podvojnú účtovníctvo	26
1.2.3 Účtovné knihy	27
1.2.4 Vybrané spôsoby oceňovania majetku a záväzkov v podvojnom účtovníctve	28
1.2.5 Účtovná osnova	28
2 JEDNODUCHÉ VERSUS PODVOJNÉ ÚČTOVNÍCTVO	30
2.1 VÝHODY A NEVÝHODY JEDNODUCHÉHO ÚČTOVNÍCTVA.....	31
2.2 VÝHODY A NEVÝHODY PODVOJNÉHO ÚČTOVNÍCTVA	31
3 PRECHOD Z JEDNODUCHÉHO NA PODVOJNÉ ÚČTOVNÍCTVO	32
3.1 LEGISLATÍVNA ÚPRAVA.....	32
3.2 DÔVODY K PRECHODU Z JEDNODUCHÉHO ÚČTOVNÍCTVA NA PODVOJNÉ A JEHO DÔSLEDKY	33
3.3 POSTUP PRECHODU ZO SÚSTAVY JEDNODUCHÉHO ÚČTOVNÍCTVA DO SÚSTAVY PODVOJNÉHO.....	33
3.3.1 Uzavretie účtovných kníh v jednoduchom účtovníctve	34
3.3.2 Otvorenie účtovných kníh v sústave podvojného účtovníctva.....	34
3.3.3 Rozdiel medzi súčtom syntetických účtov majetku a záväzkov	37
3.3.4 Náklady a výnosy zo zmeny metódy	38
3.4 ODPORUČENIA K INVENTARIZÁCIÍ PRED PREVODOM	40
3.5 KONTROLA CHÝB VZNIKNUÝCH PREVODOM	41
II PRAKTICKÁ ČÁST	42
4 ANALYZUJTE POSTUP PŘECHODU Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ U PODNIKATELE DUŠANA BARBIERIKA - BARIMPEX.	43
4.1 CHARAKTERISTIKA PODNIKATELA DUŠANA BARBIERIKA - BARIMPEX.....	43
4.2 ANALÝZA DOSIAHNUTÝCH EKONOMICKÝCH VÝSLEDKOV V JEDNOTLIVÝCH ROKOCH.....	44
4.2.1 Vývoj obratu.....	44

4.2.2	Vývoj základu dane.....	45
4.2.3	Vývoj pohľadávok a záväzkov.....	46
4.3	ZHODNOTENIE HOSPODÁRENIA V ROKU 2013.....	47
4.4	INVENTARIZÁCIA MAJETKU A ZÁVÄZKOV K 31.12.2013	49
4.4.1	Inventarizácia peňažných prostriedkov v pokladni.....	49
4.4.2	Inventarizácia peňažných prostriedkov na bankovom účte.....	49
4.4.3	Inventarizácia dlhodobého hmotného majetku	50
4.4.4	Inventarizácia dlhodobého drobného majetku	51
4.4.5	Inventarizácia zásob	52
4.4.6	Inventarizácia pohľadávok z obchodných vzťahov	52
4.4.7	Inventarizácia záväzkov z obchodných vzťahov	57
4.4.8	Inventarizácia záväzkov voči finančnému úradu – Cestná daň	58
4.4.9	Inventarizácia záväzkov voči finančnému úradu – Daň z príjmu fyzických osôb	59
4.4.10	Inventarizácia záväzkov voči finančnému úradu – Daň z pridanej hodnoty.....	59
4.4.11	Inventarizácia úveru	59
4.4.12	Inventarizácia mzdových záväzkov, záväzkov voči zdravotnej poisťovni a správe sociálneho zabezpečenia.....	60
4.5	ZOSTAVENIE PREVODOVÉHO MOSTU	60
4.5.1	Vyčíslenie daňového dopadu z prevodového mostu.....	61
4.6	ZOSTAVENIE POČIATOČNEJ SÚVAHY A OTVORENIE ÚČTOVNÝCH KNÍH	63
4.6.1	Počiatkové stavy účtov v hlavnej knihe 1.1.2014	64
4.7	ZOSTAVENIE ÚČTOVNÉHO ROZVRHU	65
4.7.1	Analytické členenie	65
4.8	ZOSTAVENIE VNÚTORNÝCH SMERNÍC	66
4.8.1	Smernica č.1 – Účtovný rozvrh.....	67
4.8.2	Smernica č.2 – Vymedzenie dlhodobého majetku a odpisový plán.....	67
4.8.3	Smernica č. 3 – Zásoby	68
4.8.4	Smernica č.4 – Podpisové záznamy	69
4.8.5	Smernica č.5 – Časové rozlíšenie nákladov a výnosov.....	69
4.8.6	Smernica č.6 - Používanie cudzích mien a kurzové rozdiely.....	69
4.8.7	Smernica č.7 – Inventarizácia majetku a záväzkov.....	70
4.8.8	Smernica č.8 – Cestovné náhrady	71
4.8.9	Smernica č.9 – Používanie firemných vozidiel.....	72
4.8.10	Smernica č. 10 - Úschova a archivácia účtovných dokladov	72
4.9	DAŇOVÝ DOPAD PRECHODU Z JEDNODUCHÉHO ÚČTOVNÍCTVA NA PODVOJNÉ A JEHO OPTIMALIZÁCIA	73
4.9.1	Minimalizácia daňového dopadu pred prechodom	73
4.10	ZHODNOTENIE PRÍNOSOV A NÁKLADOV NA PRECHOD	74
5	POROVNANIE PRECHODU MEDZI SLOVENSKOU A ČESKOU REPUBLIKOU	76

5.1	ÚČTOVNÉ SÚSTAVY SR VERZUS ČR.....	76
5.2	LEGISLATÍVNA ÚPRAVA SR VERZUS ČR.....	78
5.3	POVINNOSŤ VEDENIA PODVOJNÉHO ÚČTOVNÍCTVA („UČETNICTVÍ“) V SR A ČR	79
5.3.1	Kto vedie podvojnú účtovníctvo v SR	79
5.3.2	Kto vedie „účetníctví“ v ČR	79
5.4	ROZDIELNE DAŇOVÉ DOPADY PRECHODU V SR A ČR	80
5.5	METODICKÝ POSTUP PRECHODU MEDZI KRAJINAMI.....	80
	ZÁVĚR	81
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	82
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	84
	SEZNAM OBRÁZKŮ	85
	SEZNAM TABULEK.....	86
	SEZNAM PŘÍLOH.....	87
	PŘÍLOHA P I: ÚČTOVNÝ ROZVRH PODNIKATELA.....	87

ÚVOD

V úplnom úvode by som rád uviedol, že diplomová práca sa týka prechodu slovenského podnikateľa. Účtovné systavy v ČR a SR sú trochu odlišné, a preto by som rád vysvetlil pár odlišností. Pojmu „daňová evidencia“ na slovensku zodpovedá pojem „jednoduché účtovníctvo“, a pojmu „učetnictví“ zase podvojný účtovníctvo.

Fyzické osoby, ktoré podnikajú na území SR, na rozdiel od malých s.r.o. alebo iných obchodných spoločností nie sú povinné viesť podvojný účtovníctvo. Pre účely dane z príjmu vedú zvyčajne len jednoduché účtovníctvo alebo uplatňujú paušálne výdavky. V niektorých prípadoch daných legislatívou musia fyzické osoby začať účtovať v systéme podvojného účtovníctva. Môžu sa rozhodnúť aj dobrovoľne viesť podvojný účtovníctvo z interných dôvodov. V týchto prípadoch sa stretávame s problematikou prechodu z jednoduchého účtovníctva na podvojný, pretože vedenie podvojného účtovníctva je úplne odlišné od vedenia jednoduchého účtovníctva. Takýto projekt prechodu má samozrejme aj svoje dôsledky, či už pozitívne alebo negatívne. Táto diplomová práca sa bude zaoberať touto témou a daný prechod riešiť konkrétne u podnikateľa pána Dušana Barbierika – BARIMPEX.

Teoretická časť sa zaoberá charakteristikou jednoduchého a podvojného účtovníctva, a prechodom medzi týmito dvoma účtovnými systémami. Vysvetlené sú tu základné pojmy, právna úprava, ako správne viesť jednoduché a podvojný účtovníctvo, kto všetko môže viesť aké účtovníctvo, a popísané sú aj základné rozdiely medzi týmito účtovnými systémami.

Praktická časť diplomovej práce začína samozrejme predstavením podnikateľa pána Barbierika. V nasledujúcich kapitolách sú uskutočnené analýzy dosiahnutých ekonomických výsledkov a tiež súčasných stavov majetku a záväzkov. Potom nasleduje samotný projekt prechodu z jednoduchého účtovníctva na podvojný vrátane vypracovaného prevodového mostíka, účtovného rozvrhu, účtovných smerníc a samozrejme sú tu popísané aj daňové dopady z prevodu a ich optimalizácia. Záver praktickej časti diplomovej práce je venovaný porovnaniu prechodu z jednoduchého účtovníctva (daňové evidence) na podvojný (učetnictví) medzi Slovenskou a Českou republikou.

Cieľom diplomovej práce je hlavne vypracovať pre podnikateľa projekt prechodu z jednoduchého účtovníctva na podvojný a vyhodnotiť všetky dôsledky, ktoré z daného prechodu vyplývajú. Výsledkom diplomovej práce bude vypracovaný komplexný projekt, na základe

ktorého sa podnikateľ rozhodne, či ostane pri vedení jednoduchého účtovníctva alebo prejde na systém účtovania podvojného účtovníctva. Myslím si, že diplomová práca bude prínosom aj pre ostatných podnikateľov, ktorý v súčasnosti vedú jednoduché účtovníctvo a uvažujú nad dobrovoľným prechodom na podvojnú.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 JEDNODUCHÉ A PODVOJNÉ ÚČTOVNÍCTVO

Na úvod by som rád uviedol najzákladnejší rozdiel medzi jednoduchým a podvojným účtovníctvom. Jednoduché účtovníctvo slúži predovšetkým fyzickým osobám na zistenie správnej výšky základu dane z príjmu. Základ dane z príjmu sa stanoví ako rozdiel medzi príjmami a výdajmi. Oproti tomu podvojný účtovníctvo poskytuje hlavne spoločnostiam s ručením obmedzeným komplexnejší pohľad na hospodárenie firmy. Hospodársky výsledok, teda základ dane, sa v podvojnóm účtovníctve zisťuje ako rozdiel medzi výnosmi a nákladmi.

V Českej republike sa pre výpočet základu dane a evidenciu príjmov používajú dva systémy: daňová evidencia a účtovníctvo. Na rozdiel od ČR sa na Slovensku používa viac možností, a to daňová evidencia, jednoduché účtovníctvo, podvojný účtovníctvo a od roku 2014 sa zaviedla možnosť zjednodušeného vedenia jednoduchého účtovníctva pre mikroúčtovné jednotky. Dá sa povedať, že jednoduché účtovníctvo na Slovensku má postavenie daňovej evidencie v ČR, a podvojný účtovníctvo zastupuje zas miesto účtovníctva. Ostatné dva systémy – daňová evidencia a zjednodušené účtovníctvo sú v SR výnimočnými formami zisťovania základu dane a evidencie. Keďže sa v praktickej časti budem zaoberať prevodom na podvojný účtovníctvo živnostníka podnikajúceho v Slovenskej republike, ktorý sa musí riadiť zákonmi a ustanoveniami SR, v teoretickej časti budú vymedzené jednoduché účtovníctvo a podvojný účtovníctvo v podmienkach ustanovených Slovenskou republikou.

1.1 Jednoduché účtovníctvo

Jednoduché účtovníctvo príjmov a výdajov je upravené zákonom o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. poslednou novelizáciou 547/2011 Z. z.. Tento zákon nám v paragrafe 9 vymedzuje subjekty, ktoré môžu účtovať v sústave jednoduchého účtovníctva:

- a) podnikateľ, ktorému to umožňuje osobitný predpis,
- b) fyzická osoba [§ 1 ods. 1 písm. a) bod 3],
- c) občianske združenie, ich organizačné zložky, ktoré majú právnu subjektivitu, organizačné zložky Matice slovenskej, ktoré majú právnu subjektivitu, združenia právnických osôb, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov, neinvestičné fondy, poľovnícke organizácie a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby; ak nepodnikajú a ak ich príjmy nedosiahli v predchádzajúcom účtovnom období 200 000 eur,

d) cirkev a náboženská společnost, ich orgány a cirkevné inštitúcie, ktoré majú právnu subjektivitu; ak nepodnikajú.

(3) Prechod zo sústavy jednoduchého účtovníctva do sústavy podvojného účtovníctva je povinný, ak účtovná jednotka nespĺňa podmienky ustanovené v odseku 2 pre účtovanie v sústave jednoduchého účtovníctva. Prechod zo sústavy jednoduchého účtovníctva do sústavy podvojného účtovníctva a zo sústavy podvojného účtovníctva do sústavy jednoduchého účtovníctva sa uskutočňuje vždy len k prvému dňu účtovného obdobia nasledujúceho po účtovnom období, v ktorom účtovná jednotka zistila skutočnosti, ktoré sú dôvodom na zmenu účtovnej sústavy. [1]

1.1.1 Obsah jednoduchého účtovníctva

Hlavnou súčasťou jednoduchého účtovníctva sú údaje o príjmoch a výdavkoch. U fyzických osôb vstupujú do jednoduchého účtovníctva všetky príjmy z podnikateľskej činnosti a výdavky spojené s majetkom zahrnutým v obchodnom majetku. Ide o výdavky na dosiahnutie, zaistenie a udržanie zdaniteľných príjmov, ktoré môžu byť zahrnuté len v stanovenej výške a najviac v zákonom stanovenej výške. Zapisujú sa do výkazu príjmov a výdavkov, a to v členení potrebnom na zaistenie základu dane z príjmov. [2]

1.1.2 Kto môže účtovať v systéme jednoduchého účtovníctva

V sústave jednoduchého účtovníctva môžu účtovať:

- v súlade s Obchodným zákonníkom – podnikatelia, ktorí nie sú zapísaní v obchodnom registri,
- fyzická osoba, ktorá podniká (napr. živnostník) alebo vykonáva inú samostatnú zárobkovú činnosť s výnimkou fyzických osôb, ktoré vedú daňovú evidenciu,
- občianske združenie, ich organizačné zložky, ktoré majú právnu subjektivitu, organizačné zložky Matice slovenskej, ktoré majú právnu subjektivitu, združenia právnických osôb, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov, neinvestičné fondy, poľovnícke organizácie a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby; ak nepodnikajú a ak ich príjmy nedosiahli v predchádzajúcom účtovnom období 200 000 eur,
- cirkev a náboženská spoločnosť, ich orgány a cirkevné inštitúcie, ktoré majú právnu subjektivitu; ak nepodnikajú,

- pozemkové spoločenstvá, ak ich príjmy nedosiahli v predchádzajúcom účtovnom období 200 000 eur. [1]

1.1.3 Systém jednoduchého účtovníctva

Účtovná jednotka účtujúca v sústave jednoduchého účtovníctva účtuje v týchto účtovných knihách:

- a) v peňažnom denníku,
- b) v knihe pohľadávok,
- c) v knihe záväzkov,
- d) v pomocných knihách, ak je ich vedenie potrebné na preukázanie a vykazovanie predmetu účtovníctva v účtovnej závierke, napríklad pomocná kniha o zložkách majetku, o záväzkoch z pracovnoprávných vzťahov.

Peňažný denník obsahuje najmä údaje o

- a) stave peňažných prostriedkov účtovnej jednotky v hotovosti a na účtoch v bankách,
- b) príjmoch v účtovnom období a v členení potrebnom na zistenie základu dane z príjmov,
- c) výdavkoch v účtovnom období a v členení potrebnom na zistenie základu dane z príjmov,
- d) priebežných položkách zachytávajúcich pohyby peňažných prostriedkov, ktoré nie sú ešte príjmom alebo výdavkom podľa písmen b) a c).

Kniha pohľadávok obsahuje najmä údaje o

- a) dlžníkoch,
- b) pohľadávkach v peňažnom vyjadrení,
- c) poskytnutých preddavkoch,
- d) poskytnutých úveroch,
- e) pohľadávkach dane z príjmov,
- f) pohľadávkach nepriamych daní,
- g) pohľadávkach voči Sociálnej poisťovni, a príslušnej zdravotnej poisťovni.

Kniha záväzkov obsahuje najmä údaje o

- a) veriteľoch,
- b) výške záväzku v peňažnom vyjadrení,
- c) prijatých preddavkoch,
- d) prijatých úveroch,
- e) záväzkoch dane z príjmov,
- f) záväzkoch nepriamych daní,
- g) záväzkoch voči Sociálnej poisťovni, a príslušnej zdravotnej poisťovni. [1]

1.1.4 Evidencia príjmov a výdavkov

Príjmom sa podľa § 2 zákona č. 595/2003 Sb., o dani z príjmov rozumie peňažité a nepeňažité plnenie, ktoré podnik nadobudne v priebehu podnikania. [3]

Základne členenie príjmov:

- peňažné príjmy (napr. prevzatie hotovosti do pokladne)
- nepeňažné príjmy (napr. prijatie zmenky)
- príjmy dosiahnuté zámenou (napr. vzájomný zápočet pohľadávok)

Podobne ako príjmy, môžu mať aj výdavku buď peňažnú alebo nepeňažnú formu. V evidencii by mali byť oddelené nasledujúce druhy:

- peňažné daňové výdaje
- nepeňažné daňové výdaje

Okrem skutočného odlivu peňazí tu sú zachytené aj všetky nepeňažné výdavky špecifikované v zákone o dani z príjmov. Ide o náklady, ktoré znižujú základ dane poplatníka. Napríklad tvorba rezerv § 20, odpisy dlhodobého majetku § 22. [4]

1.1.5 Ocenenie majetku a záväzkov

Toto ocenenie je popísané v zákone o účtovníctveč. 431/2002Z.z.

1. **Dlhodobý majetok** sa oceňuje podľa paragrafu 25 vstupnou cenou a to:
 - obstarávacou cenou (majetok obstaraný zakúpením),
 - reprodukčnou obstarávacou cenou (majetok získaný darom alebo ako inventari-začný prebytok),
 - vlastnými nákladmi (majetok ocenený vlastnou činnosťou),

- cenou nadobudnutia majetku dedením alebo darovaním,
 - hodnotou technického zhodnotenia
- 2. Pohľadávky** sa oceňujú podľa paragrafu 25 to:
- menovitou hodnotou,
 - obstarávacou cenou,
 - cenou zistenou u pohľadávky nadobudnutej postúpením, dedením alebo darom
- 3. Závazky** sa oceňujú podľa paragrafu 25 a to:
- pri vzniku menovitou hodnotou
 - pri prevzatí obstarávacou cenou
- 4. Peňažné prostriedky a ceniny** sa oceňujú ich menovitými hodnotami
- 5. Zásoby** sa oceňujú obstarávacou cenou, za ktorú boli nakúpené vrátane výdavkov spojených s ich obstaraním (napr. doprava, provízia, poistenie...). Ak boli zásoby nadobudnuté vo vlastnej réžii, budú oceňované vlastnými nákladmi
- 6. Majetok obstaraný formou finančného prenájmu** s následnou kúpou prenajatej veci sa oceňuje obstarávacou cenou vrátane výdavkov súvisiacich s jeho obstaraním (doprava, montáž, poplatky). [1]

1.1.6 Ocenenie majetku a záväzkov v cudzej mene

Podľa opatrenia ministerstva financií Slovenskej republiky z 13. decembra 2007

č. MF/27076/2007-74§ 17 ods. 6 ak je ocenenie majetku v cudzej mene, prepočíta sa ocenenie majetku, ako aj ocenenie záväzku z istiny v účtovníctve nájomcu na eurá referenčným kurzom vyhláseným v deň predchádzajúci dňu prevzatia majetku nájomcom. V deň splatnosti dohodnutých platieb v cudzej mene sa v knihe záväzkov nájomcu účtuje záväzok vo výške splatného finančného nákladu prepočítaný referenčným kurzom vyhláseným v deň predchádzajúci dňu splatnosti. Ak má účtovná jednotka účet vedený v eurách, v peňažnom denníku sa zaúčtuje úhrada dohodnutej platby v eurách, ktorá sa ocení kurzom príslušnej banky. Ak má účtovná jednotka účet vedený v cudzej mene, úhrada dohodnutej platby v cudzej mene sa zaúčtuje v peňažnom denníku prepočítaná na eurá referenčným kurzom vyhláseným v deň predchádzajúci dňu úhrady, váženým aritmetickým priemerom alebo spôsobom, keď prvá cena na ocenenie prírastku cudzej meny v eurách sa použije ako prvá cena na ocenenie úbytku cudzej meny v eurách. Kurzové rozdiely vznikajúce pri jednotlivých splátkach sa účtujú v rámci uzávierkových účtovných operácií. [5]

1.1.7 Evidencia dane z pridanej hodnoty

Podľa opatrenia vydaného k zákonu č. 431/2002 Sb. o účtovníctve sa daň z pridanej hodnoty v jednoduchom účtovníctve eviduje nasledovne:

v knihe pohľadávok sa účtuje nárok na odpočítanie dane z pridanej hodnoty. V knihe záväzkov sa účtuje daňová povinnosť dane z pridanej hodnoty. Pri dani z pridanej hodnoty vzťahujúcej sa k obdobiu, v ktorom mala byť účtovná jednotka platiteľom dane z pridanej hodnoty, sa účtuje v knihe pohľadávok, ak výsledným vzťahom voči správcovi danej je právo na odpočítanie dane z pridanej hodnoty a v knihe záväzkov sa účtuje, ak výsledným vzťahom voči správcovi dane je povinnosť platiť daň z pridanej hodnoty, pričom platba záväzku alebo inkaso pohľadávky sa v peňažnom denníku uvádza v príslušnom prehľade podľa podmienok ustanovených osobitným predpisom [5]

(2) Pri prijatí služby alebo pri nadobudnutí majetku, ktorým je tovar podľa osobitného predpisu, pri ktorých nevzniká účtovnej jednotke nárok na odpočítanie dane z pridanej hodnoty podľa osobitného predpisu, je daň z pridanej hodnoty súčasťou obstarávacej ceny. [5]

(3) Daň z pridanej hodnoty vzťahujúca sa na tovar nadobudnutý za protihodnotu v tuzemsku z iného členského štátu Európskych spoločenstiev sa v deň vzniku daňovej povinnosti účtuje v knihe záväzkov alebo v pomocnej knihe k dani z pridanej hodnoty. Ak vznikne právo odpočítať daň z pridanej hodnoty, účtuje sa odpočítateľná daň z pridanej hodnoty v deň vzniku nároku na odpočítanie dane z pridanej hodnoty v knihe pohľadávok alebo v pomocnej knihe dane z pridanej hodnoty. [5]

(4) Rozdiel medzi pomerne odpočítanou daňou z pridanej hodnoty v jednotlivých zdaňovacích obdobiach a pomerne odpočítanou daňou z pridanej hodnoty vypočítanou po skončení účtovného obdobia sa účtuje v rámci uzávierkových účtovných operácií podľa

a) § 4 ods. 6 písm. e) šiesteho bodu, ak ide o zvýšenie daňovej povinnosti,

b) § 4 ods. 6 písm. d) tretieho bodu, ak ide o zníženie daňovej povinnosti. [5]

(5) Pri účtovaní dane z pridanej hodnoty v peňažnom denníku pri čiastočnej úhrade záväzku alebo čiastočnom inkase pohľadávky sa postupuje podľa vnútorného predpisu účtovnej jednotky [5]

1.1.8 Inventarizácia, inventúra v jednoduchom účtovníctve

S účtovnou závierkou úzko súvisí, resp. jej súčasťou je aj **inventarizácia**. Inventarizáciu účtovná jednotka vykonáva ku dňu, ku ktorému zostavuje riadnu alebo mimoriadnu účtovnú závierku. Podľa § 22 postupov účtovania v jednoduchom účtovníctve účtovná závierka sa zostavuje z údajov peňažného denníka, knihy pohľadávok, knihy záväzkov, pomocných kníh a z výsledkov vykonanej inventarizácie majetku a záväzkov.

Inventarizáciou overuje účtovná jednotka, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti. Inventarizáciou sa teda zisťuje, či údaje o majetku a záväzkoch deklarované v účtovníctve naozaj zodpovedajú skutočnosti.

Inventúrou sa zisťuje skutočný stav majetku, napr. skutočný stav zásob, skutočný stav peňažných prostriedkov v pokladnici, skutočný stav nedokončenej výroby a pod. Napríklad pri inventúre peňažných prostriedkov v hotovosti overujúca osoba fyzicky prepočíta peňažné prostriedky v pokladnici k určitému dátumu, a tak zistí ich skutočný stav. Tento skutočný stav sa porovná so stavom peňažných prostriedkov podľa účtovníctva, pričom môže vzniknúť rozdiel. Obdobne sa postupuje pri ostatnom majetku a záväzkoch.

Účtovné jednotky v súlade s § 29 zákona o účtovníctve musia vykonať inventarizáciu takto:

1. peňažné prostriedky v hotovosti (v eurách i v cudzej mene) sa inventarizujú najmenej štyrikrát za účtovné obdobie, z toho jedenkrát k poslednému dňu účtovného obdobia,
2. dlhodobý hmotný majetok sa inventarizuje najmenej jedenkrát za dva roky v termíne k poslednému dňu účtovného obdobia,
3. zásoby a ostatný majetok vrátane dlhodobého nehmotného majetku, záväzky, vlastné imanie a ostatné aktíva a pasíva sa inventarizujú najmenej jedenkrát za účtovné obdobie v termíne k poslednému dňu účtovného obdobia.

Termíny, ku ktorým sa vykonáva inventúra, t. j. zisťovanie skutočných stavov majetku, záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov v súlade s § 30 zákona o účtovníctve, sú nasledovné:

1. fyzická inventúra dlhodobého hmotného majetku sa vykonáva k poslednému dňu účtovného obdobia; len ak ju nemožno vykonať k poslednému dňu účtovného obdobia, môže sa vykonávať v priebehu posledných troch mesiacov účtovného obdobia, prípadne v prvom

mesiaci nasledujúceho účtovného obdobia; pritom sa musí preukázať stav majetku k poslednému dňu účtovného obdobia;

2. fyzická inventúra zásob sa môže vykonávať kedykoľvek, t. j. k akémukoľvek dňu v priebehu účtovného obdobia; pritom sa musí preukázať stav zásob k poslednému dňu účtovného obdobia;

3. fyzická inventúra dlhodobého nehmotného majetku, dlhodobého finančného majetku, cenín a krátkodobého finančného majetku sa vykonáva vždy k poslednému dňu účtovného obdobia;

4. fyzická inventúra peňažných prostriedkov v hotovosti (v eurách i v cudzej mene) sa vykonáva ku dňu určenému účtovnou jednotkou, najmenej 4-krát za účtovné obdobie, z toho jedenkrát k poslednému dňu účtovného obdobia;

5. dokladová inventúra pohľadávok, záväzkov, vlastného imania a ostatného majetku, pri ktorom nemožno vykonať fyzickú inventúru, sa vykonáva vždy k poslednému dňu účtovného obdobia;

6. kombinovaná inventúra sa vykonáva k poslednému dňu účtovného obdobia, s výnimkou, ak ide o dlhodobý hmotný majetok alebo zásoby. [6]

1.1.9 Archivácia v jednoduchom účtovníctve

V rámci svojej činnosti podnikateľské subjekty pracujú s množstvom písomných, obrazových, zvukových a iných dokumentov, ktoré slúžia predovšetkým pre evidenciu činností súvisiacich s podnikaním a pre riadiacu činnosť. Tieto písomnosti majú dokumentárnu hodnotu, preto podnikateľské subjekty s nimi nemôžu nakladať svojvoľne, ale musia ich odborne spracovávať, chrániť, uchovávať alebo archivovať.

Legislatívne zabezpečenie

Základné legislatívne normy upravujúce archiváciu a registratúru písomností sú:

- zákon NR SR č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o archívoch a registratúrach) v znení neskorších noviel,
- vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 628/2002 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len vyhláška o archívoch a registratúrach) v znení neskorších

noviel, včítane príloh, ktoré tvoria vzory používaných listín, zoznamov, protokolov, kníh. [7]

Lehoty uloženia účtovných záznamov

Na nakladanie s účtovnou dokumentáciou sa v zmysle § 35 ods. 2 zákona o účtovníctve vzťahujú všeobecné predpisy o archívnictve, z čoho vyplýva povinnosť zahrnúť do registratúrneho poriadku a registratúrneho plánu aj nakladanie s účtovnou dokumentáciou.

Lehoty uloženia, resp. uschovania účtovných záznamov sú podľa § 35 ods. 3 zákona o účtovníctve zhrnuté v tabuľke.

Tab. 1. Lehoty archivácie účtovných záznamov [7]

Druh účtovného záznamu	Lehota uloženia
Účtovná závierka, výkazy vybraných údajov a výročná správa	10 rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú
Správa audítora (účtovné jednotky, na ktoré sa vzťahuje povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom)	10 rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa overenie týka
Účtovné doklady, účtovné knihy, zoznamy účtovných kníh, zoznamy číselných znakov alebo iných symbolov a skratiek používaných v účtovníctve, odpisový plán, inventúrne súpisy, inventarizačné zápisy, účtový rozvrh	5 rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú
Účtovné záznamy, ktoré sú nositeľmi informácie týkajúcej sa spôsobu vedenia účtovníctva a ktorými účtovná jednotka dokladuje formu (predovšetkým technickú formu vykonanú elektronickým, optickým alebo iným spôsobom) vedenia účtovníctva	5 rokov nasledujúcich po roku, v ktorom sa naposledy použili
Ostatné účtovné záznamy	Počas doby určenej účtovnou jednotkou v registratúrnom pláne tak, aby neboli poru-

	šené ustanovenia zákona o účtovníctve a ostatných predpisov
--	---

Archivácia faktúr

Uchovávanie faktúr upravuje § 76 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty nasledovne:

- platiteľ dane z pridanej hodnoty je povinný uchovávať kópie odberateľských faktúr, ktoré vyhotovil zákazníkom, a originály všetkých prijatých dodávateľských faktúr a dokladov nahrádzajúcich faktúry po dobu 10 rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú,
- zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty, a právnická osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou, je povinná uchovávať faktúry po dobu desiatich rokov nasledujúcich po roku, ktorého sa týkajú.

Pri stanovovaní doby úschovy je potrebné rešpektovať aj ustanovenie § 69 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok), ktoré určuje, že vyrubiť daň alebo rozdiel dane nie je možné po uplynutí piatich rokov od konca roka, v ktorom vznikla povinnosť podať daňové priznanie alebo v ktorom bol daňový subjekt povinný daň zaplatiť bez povinnosti podať daňové priznanie.

To znamená, že účtovné doklady, ktoré sú nevyhnutné pre stanovenie základu daní, je potrebné uchovávať po dobu 5 rokov. Ak ide o daňový subjekt, ktorý si uplatňuje odpočítanie daňovej straty, nemožno vyrubiť daň ani rozdiel dane po uplynutí siedmich rokov od konca roka, v ktorom bola daňová strata vykázaná. [7]

1.2 Podvojný účtovníctvo

Účtovníctvo je jednou z najstarších metód evidencie. História siaha až do 14. Storočia, kde po prvý krát bolo popísané v knihe talianskeho mnícha LucaPacioliho v roku 1494. [8]

Účtovníctvo je najdôležitejší informačný systém vo firme (používa sa viac ako 500 rokov), ktorý sa pozerá na majetok firmy z dvoch uhlov, a to z pohľadu formy majetku (aktíva) ako napríklad budovy, zásob, peniaze a pod., ale tiež z pohľadu zdrojov financovania tohto majetku (pasíva) ako napríklad či bol majetok nadobudnutý z vlastných zdrojov alebo z cudzích (krátkodobých alebo dlhodobých úverov). Tomuto účtovníctvu sa hovorí po-

dvojné účtovníctvo a hore uvedenému dvojitému pohľadu naň sa hovorí bilančný princíp. Musí platiť, že aktíva sa rovnajú pasívam. [2]

Účtovníctvo môžeme definovať ako systém, ktorý podáva informácie o takých hospodárskych operáciách, pri ktorých sa mení výška s štruktúra majetku alebo záväzkov podniku v priebehu jeho existencie. Tieto informácie potom zachytávajú výšku a štruktúru majetku účtovnej jednotky, jej dlhy a vlastný kapitál. Ďalej sú potom tiež významné informácie o hospodárení účtovnej jednotky. [9]

Súvaha – zachytáva aktíva a pasíva (aký majetok firma vlastní a z čoho ho financuje).

Účtovné prípade sa zaznamenávajú podvojne (zachytené sú v dvoch účtoch) a súvzťažne (zachytené na vhodných súvisiacich účtoch). Účty majú stranu MD a Dal. Na aktívnych účtoch znamená MD rast aktív a Dal úbytok aktív. Na pasívnych účtoch znamená MD rast pasív a Dal úbytok pasív.

Výkaz ziskov a strát – sleduje výnosy, náklady a rozdiel medzi nimi (zisk alebo strata).

Ďalej existujú výnosové a nákladové účty, kde na nákladových je prírastok na strane MD a na výnosových je prírastok na strane Dal. [2]

Podvojné účtovníctvo má svoje pravidlá a zásady, ktoré musia byť jednotné pre všetky podnikateľské subjekty. Právna úprava účtovníctva v Slovenskej republike sa veľmi podobá na systém účtovania v Európskej únii.

Obsah a spôsob vedenia účtovníctva je upravený vo viacerých právnych normách a tie komplexne vytvárajú účtovný systém. Na Slovensku je základným pilierom účtovného systému zákon o účtovníctve a obchodný zákonník. Na tieto dva základné zákony sa viaže celá rada ďalších zákonov, vyhlášok a novelizácií. [10]

Základnými právnymi predpismi upravujúce účtovníctvo sú:

- Zákon o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. – úplne znenie platné k 1.1. 2012, ktoré prevažne obsahuje ustanovenia o rámcových pravidlách a rozsahoch vedenia účtovníctva, o účtovných dokladoch, účtovných knihách, účtovných zápisoch, účtovnej uzávierke, inventarizácii, oceňovaní a úschove účtovných dokladov. Predkladateľom zákona je Ministerstvo financií Slovenskej republiky podpísane vtedajším ministrom financií pánom Počiatkom. [1]

- Prevádzacie vyhlášky, podrobnejšie rozvádzajú úpravu stanovenú zákonom o účtovníctve a vydáva ich Ministerstvo financií. Obsahujú informácie o spôsobe a rozsahu zostavovania účtovnej uzávierky, usporiadaniu, označeniu a vymedzení položiek účtovných výkazov a príloh.
- Vnútropodnikové smernice, účtovná jednotka si ich spracováva sama. Stanoví si účtovný rozvrh a vypracuje jednotlivé účtovné pravidlá pre svoje konkrétne podmienky účtovania v súlade s platnou legislatívou. [1]

1.2.1 Základné princípy účtovníctva

Podvojný účtovníctvo má svoje zásady, ktoré musí účtovná jednotka dodržiavať. Tieto zásady sú jasne definované v zákone o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. . Hlavnou účtovnou zásadou je poctivé a pravdivé zobrazenie.

Zásady vymedzené v zákone:

- (1) Účtovná jednotka účtuje a vykazuje účtovné prípady v období, s ktorým časovo a vecne súvisia (ďalej len „účtovné obdobie“). Ak túto zásadu nemožno dodržať, účtovná jednotka ich zaúčtuje a vykáže v období, keď sa tieto skutočnosti zistili.
- (2) Účtovná jednotka postupuje v účtovnom období v účtovníctve podľa § 4 ods. 2. Náklady a výnosy účtuje účtovná jednotka v tom účtovnom období, v ktorom vznikli, bez ohľadu na deň ich úhrady, inkasa alebo na deň vyrovnania iným spôsobom. Výdavky a príjmy účtuje účtovná jednotka vždy v tom účtovnom období, v ktorom dôjde k ich úhrade alebo inkasu.
- (3) Účtovným obdobím je kalendárny rok, ak tento zákon neustanovuje inak.
- (4) Účtovným obdobím môže byť aj hospodársky rok. Hospodárskym rokom je obdobie nepretržite po sebe idúcich 12 kalendárnych mesiacov, ktoré nie je zhodné s kalendárnym rokom.
- (5) K zmene účtovného obdobia môže dôjsť len k prvému dňu kalendárneho mesiaca. Pri zmene účtovného obdobia je obdobie od skončenia predchádzajúceho účtovného obdobia do začatia iného účtovného obdobia účtovným obdobím, ktoré je kratšie ako 12 kalendárnych mesiacov. To primerane platí aj pri vzniku alebo zániku účtovnej jednotky, pričom pri vzniku účtovnej jednotky začína prvé účtovné obdobie dňom vzniku účtovnej jednotky a pri zániku účtovnej jednotky končí posledné účtovné obdobie dňom zániku účtovnej jednotky.

(6) Účtovné obdobie, ktoré je hospodárskym rokom, uplatní účtovná jednotka písomným oznámením miestne príslušnému daňovému úradu

a) do 30 dní odo dňa vzniku účtovnej jednotky alebo

b) najmenej 15 dní pred zmenou účtovného obdobia účtovnej jednotky.

(7) Ak oznámenie podľa odseku 6 nie je miestne príslušnému daňovému úradu doručené v ustanovenej lehote, účtovná jednotka nesmie uplatniť účtovné obdobie, ktoré je hospodárskym rokom. Účtovné obdobie, ktoré je hospodárskym rokom, musí účtovná jednotka uplatňovať minimálne jedno účtovné obdobie. Obdobne postupuje účtovná jednotka aj pri zmene hospodárskeho roka na kalendárny rok alebo pri zmene hospodárskeho roka na iný hospodársky rok.

(8) Účtovné obdobie, ktoré je hospodárskym rokom, nemôže uplatniť účtovná jednotka, ktorou je subjekt verejnej správy⁵⁾ (ďalej len „účtovná jednotka verejnej správy“), a účtovná jednotka uvedená v § 1 ods. 1 písm. a) treťom bode. [1]

Niekedy je veľmi ťažké sklbiť všetky zásady dohromady a niekedy je možné ich dodržiavať len v rámci možností. Samotný zákon je niekedy v rozpore, práve preto vznikli Medzinárodné účtovné štandardy, ktoré majú za cieľ zjednotiť všetky národné účtovníctva a zároveň vytvoriť účtovný systém, ktorý by fungoval bez chýb. [11]

1.2.2 Kto vedie podvojnú účtovníctvo

Kto má povinnosť viesť na Slovensku podvojnú účtovníctvo upravuje obchodný zákonník a zákon o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. Sú to predovšetkým tieto účtovné jednotky“

- a) všetky právnické osoby zapísané v obchodnom registri
- b) všetky fyzické osoby zapísané v obchodnom registri dobrovoľne
- c) všetky fyzické osoby, ktorým to nariaďuje zvláštny právny predpis
- d) všetky fyzické osoby, ktoré sa rozhodli dobrovoľne účtovať v systéme podvojnú účtovníctva [1]

1.2.3 Účtovné knihy

Účtovné jednotky na území Slovenska účtujúce v sústave podvojného účtovníctva účtujú v týchto účtovných knihách:

- **v účtovnom denníku**, v ktorom sa účtovné zápisy usporadúvajú chronologicky a ktorým sa preukazuje zaúčtovanie všetkých účtovných prípadov v účtovnom období,
- **v hlavnej knihe**, v ktorej sa účtovné zápisy usporadúvajú z vecného hľadiska systematicky a v ktorej sa preukazuje zaúčtovanie všetkých účtovných prípadov na účty majetku, záväzkov, rozdielu majetku a záväzkov, nákladov a výnosov v účtovnom období. [1]

Hlavná kniha zahŕňa **syntetické účty** a **analytické účty** podľa účtovného rozvrhu a obsahuje najmä tieto údaje:

- a) stavy účtov ku dňu, ku ktorému sa otvára hlavná kniha,
- b) súhrnné obraty strany Má dať a strany Dal jednotlivých účtov, minimálne za kalendárny mesiac,
- c) zostatky a stavy účtov ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.

Účtovný zápis zaznamenaný na syntetickom účte sa podrobne rozvádza na analytických účtoch. V hlavnej knihe musia byť zaúčtované všetky účtovné prípady, o ktorých sa účtovalo v denníku. Účtovný zápis, ktorý sa nevykonáva v účtovných knihách podľa odseku 1, sa vykonáva na podsúvahových účtoch. Účtovná jednotka nesmie účtovať na účtoch, ktoré nie sú uvedené v účtovom rozvrhu, ani zriaďovať účty mimo účtovných kníh.

Účtovná jednotka je povinná podľa zákona o účtovníctve archivovať účtovnú uzávierku po dobu 10 rokov a potom je povinná 5 rokov archivovať účtovné knihy, doklady, účtovné rozvrhy a ďalšie doklady, ktoré súvisia s účtovníctvom. [1]

1.2.4 Vybrané spôsoby oceňovania majetku a záväzkov v podvojnóm účtovníctve

Oceňovanie je podobné ako v jednoduchom účtovníctve, dajú sa tu ale nájsť malé odlišnosti. Majetok a záväzky sa oceňujú v okamihu uskutočnenia účtovného prípadu a k súvahovému dňu.

K oceňovaniu účtovníctva sa používa:

- obstarávacia cena
- reprodukčná obstarávacia cena
- vlastné náklady
- menovitá hodnota
- trhová cena
- zostatková cena
- reálna hodnota

Použitie jednotlivých oceňovacích metód

Dlhodobý majetok – zostatková cena, obstarávacia cena, vlastné náklady, reprodukčná obstarávacia cena, tržná cena

Zásoby – obstarávacia cena, reprodukčná obstarávacia cena, vlastné náklady, tržná cena

Pohl'adávky – menovitá hodnota, obstarávacia cena, tržná cena, reálna hodnota

Záväzky – menovitá hodnota, reálna hodnota

Peňažné prostriedky a ceniny – menovitá hodnota

1.2.5 Účtovná osnova

Rámcová účtová osnova obsahuje usporiadanie účtových tried, prípadne účtových skupín alebo syntetických účtov na účtovanie účtovných prípadov a ich číselné a slovné označenie a podsúvahové účty; toto usporiadanie musí rešpektovať požiadavky na zostavenie účtovnej závierky.

V súlade s rámcovou účtovou osnovou podľa odseku 1 je účtovná jednotka povinná zostaviť účtový rozvrh, v ktorom uvedie syntetické účty, analytické účty potrebné na zaúčtovanie všetkých účtovných prípadov účtovného obdobia a na zostavenie účtovnej závierky a podsúvahové účty. V priebehu účtovného obdobia možno účtový rozvrh dopĺňať podľa potrieb účtovnej jednotky. Ak nedochádza k prvému dňu účtovného obdobia k zmene úč-

tového rozvrhu platného v predchádzajúcom účtovnom období, môže postupovať účtovná jednotka podľa tohto účtového rozvrhu aj v nasledujúcom účtovnom období. [12]

Účtovná osnova sa skladá z ôsmich účtovných tried :

0 – dlhodobý majetok

1 - zásoby

2 – finančné účty

3 – zúčtovacie vzťahy

4 – kapitálové účty a dlhodobé záväzky

5 - náklady

6 - výnosy

7 – uzávierkové účty a podsúvahové účty

2 JEDNODUCHÉ VERSUS PODVOJNÉ ÚČTOVNÍCTVO

Najzásadnejší rozdiel medzi jednoduchým a podvojným účtovníctvom spočíva vo výpočtu základu dane a vo vymedzení okamihu zaznamenania účtovnej transakcie.

Môžu nastať tieto dve možnosti:

- 1) rozhodujúce pre zaznamenanie transakcie je pohyb peňazí, príjem alebo výdaj,
- 2) rozhodujúci je okamih, kedy operácia nastala bez ohľadu na to, či je spojená s príjmom alebo výdajom peňazí.

Jednoduché účtovníctvo je založené na prvej z dvoch možností, kde je rozhodujúci pohyb peňazí tzv. „peňažný základ“, ako príklad môžem uviesť dátum zaplatenia faktúry. Jednoduché účtovníctvo nepozná pojmy ako náklad a výnos, ale pracuje len s príjmami a výdajmi. [13]

ZÁKLADOM DANE V JEDNODUCHOM ÚČTOVNÍCTVE SÚ: PRÍJMY – VÝDAJE

Podvojné účtovníctvo je založené na druhej z hore uvedených možností na tzv. „akruálnom princípe“ alebo tiež hodnotovej báze, ako príklad môžeme uviesť dátum vystavenia faktúry. Môžeme povedať, že účtujeme vo vecnej a časovej súvislosti, účtujeme o nákladoch a výnosoch. [13]

ZÁKLADOM DANE V PODVOJNOM ÚČTOVNÍCTVE SÚ: VÝNOSY – NÁKLADY

Tab.2. Jednoduché verzus podvojnú účtovníctvo [vlastné spracovanie]

Jednoduché účtovníctvo	Podvojnú účtovníctvo
Nízka administratívna náročnosť, základné znalosti k vedeniu účtovníctva sú postačujúce	Vyššia náročnosť na vedenie, technické vybavenie a potrebné znalosti
Informácie nie sú dostatočné pre odborné riadenie spoločnosti	Vyššia vypovedajúca schopnosť, vhodné pre riadenie spoločnosti, zostavovanie finančných analýz a podnikových plánov
Výkaz o majetku a záväzkoch	Súvaha
Výkaz o príjmoch a výdajoch	Výkaz ziskov a strát
Majetok vedieme evidenčne na inventárnych kartách	O majetku účtujeme
Záväzky a pohľadávky vedieme evidenčne	O záväzkoch a pohľadávkach účtujeme
Časové rozlíšenie je len veľmi zriedkavé	Časové rozlíšenie povinné

2.1 Výhody a nevýhody jednoduchého účtovníctva

Medzi výhody jednoduchého účtovníctva patria :

- nie je povinnosť inventarizácie
- nie je náročné na vzdelanie
- zdanenie pohľadávok je až po ich zaplatení
- menšia administratívna záťaž, lacnejší software, nižšie požiadavky na technické zabezpečenie
- ľahšie sa dá ovplyvniť základ dane zaplatením záväzkov
- poskytuje podnikateľovi prehľad o pohybe majetku a dlhu

Medzi nevýhody jednoduchého účtovníctva patria:

- menšia použiteľnosť k riadeniu firmy, pretože neposkytuje dostatok informácií (len prehľad o toku peňazí)
- musí sa riadiť daňovými zákonmi
- slúži hlavne k zisteniu daňovej povinnosti

2.2 Výhody a nevýhody podvojného účtovníctva

Medzi výhody podvojného účtovníctva patria:

- vhodnejšie k riadeniu spoločnosti vďaka podrobnejším informáciám
- riadi sa účtovnými zákonmi
- optimalizácia daňového a odvodového zaťaženia
- variabilita v ovplyvňovaní hospodárskeho výsledku
- minimalizácia rizík v prípade neúspechu z podnikania

Medzi nevýhody podvojného účtovníctva patria:

- vyššia administratívna záťaž
- drahší software
- potreba vyššej vzdelanosti a služieb účtovníka [11]

3 PRECHOD Z JEDNODUCHÉHO NA PODVOJNÉ ÚČTOVNÍCTVO

3.1 Legislatívna úprava

Metódu prechodu medzi jednoduchým a podvojným účtovníctvom stanovuje Ministerstvo financií Slovenskej republiky podľa § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov týmito opatreniami:

- opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 9. septembra 2003 č. 17599/2003-92, ktorým sa ustanovuje postup účtovania pri prechode zo sústavy jednoduchého účtovníctva na podvojnú účtovníctvo a postup účtovania pri prechode zo sústavy podvojného účtovníctva na jednoduché účtovníctvo pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené za účelom podnikania v znení opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 14. augusta 2008 č. MF/18900/2008-74 novelizované
- Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 14. augusta 2008 č. MF/18900/2008-74, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 9. septembra 2003 č. 17599/2003-92, ktorým sa ustanovuje postup účtovania pri prechode zo sústavy jednoduchého účtovníctva na podvojnú účtovníctvo a postup účtovania pri prechode zo sústavy podvojného účtovníctva na jednoduché účtovníctvo pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené za účelom podnikania (uverejnené vo Finančnom spravodajcovi č. 9/2008)

Právne predpisy, ktorými sa riadi účtovná jednotka (podnikateľ) v prípade prechodu z jednoduchého účtovníctva na podvojnú sú:

1. zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení zákona č. 562/2003 Z. Z. a zákona č. 561/2004 Z. z.
2. opatrenie MF SR č. 23586/2002-92, ktorým sa ustanovujú postupy účtovania v jednoduchom účtovníctve podnikateľov v znení opatrenia MF SR č. 25167/2003-92 (Postupy JÚ),
3. opatrenie MF SR č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú postupy účtovania podnikateľov v podvojnóm účtovníctve v znení opatrenia MF SR č. 25167/2003-92 (Postupy PÚ),

4. opatrenie MF SR č. 21378/2003-92, ktoré upravuje postup prechodu zo sústavy jednoduchého účtovníctva podnikateľov do sústavy podvojného účtovníctva podnikateľov a prechod z podvojného účtovníctva podnikateľov do jednoduchého účtovníctva podnikateľov (postupy pri prechode). [14]

3.2 Dôvody k prechodu z jednoduchého účtovníctva na podvojný a jeho dôsledky

Prechod z jednoduchého účtovníctva na podvojný má určité daňové dopady na podnikateľa, je potreba kúpiť nový účtovný software na podvojný účtovníctvo, naučiť sa v ňom pracovať, naštudovať nové zákony a spôsoby účtovania. Tieto všetky dôsledky sú však mnohokrát bezpredmetné, pretože túto robotu za vás urobí externá účtovnícka spoločnosť. Daňová povinnosť pri prevode býva často krát vyššia, ako keby k prevodu vôbec nedošlo. Nie je to vždy pravda. [15]

Prechod z jednoduchého účtovníctva na podvojný je buď nedobrovoľný, daný zákonom, alebo je možné prejsť na podvojný účtovníctvo dobrovoľne, a to z mnoho dôvodov.

Dôvody môžu byť v každej spoločnosti iné, no vo všeobecnosti ich môžeme rozdeliť na

- interné dôvody (prístup ku komplexnejším informáciám o danej spoločnosti atď.)
- externé dôvody (napríklad pokiaľ to požaduje banka atď.)

Viac informácií, kto podľa zákona je nútený prejsť na podvojný účtovníctvo je napísané v kapitole o podvojnom účtovníctve. [14]

3.3 Postup prechodu zo sústavy jednoduchého účtovníctva do sústavy podvojného

Postup prechodu zo sústavy jednoduchého účtovníctva do sústavy podvojného účtovníctva upravuje opatrenie z 9. septembra 2003 č. 17599/2003-92.

Postup prechodu z jednoduchého účtovníctva do podvojného účtovníctva podnikateľov možno rozdeliť do štyroch krokov: [15]

1. uzavretie účtovných kníh k poslednému dňu bežného účtovného obdobia a zostavenie účtovnej závierky v jednoduchom účtovníctve.

2. k prvému dňu účtovného obdobia nasledujúceho po bežnom účtovnom období otvorenie účtovných kníh v sústave podvojného účtovníctva, pričom pri otvorení účtovných kníh v sústave podvojného účtovníctva sa zaúčtujú údaje z účtovných kníh v sústave jednoduchého účtovníctva ako začiatocné stavy súvzťažne na účet 701 – Začiatocný účet súvahový
3. rozdiel medzi súčtom syntetických účtov majetku a súčtom syntetických účtov záväzkov,
4. náklady a výnosy zo zmeny metódy [14]

3.3.1 Uzavretie účtovných kníh v jednoduchom účtovníctve

Uzatváranie účtovných kníh v sústave jednoduchého účtovníctva je upravené v ustanoveniach § 4 opatrenia MF SR č. 23 586/2002-92, ktorým sa ustanovujú postupy jednoduchého účtovníctva podnikateľov, pri ktorom sa v účtovných knihách:

- a) zisťujú súhrnné sumy príjmov a súhrnné sumy výdavkov podľa členenia v peňažnom denníku,
- b) zaúčtujú uzávierkové účtovné operácie, ktoré upravujú príjmy a výdavky nefinančným spôsobom (nebudú účtované v stĺpcoch peňažných prostriedkov) v súlade s ustanoveniami zákona o dani z príjmov,
- c) v knihe pohľadávok, v knihe záväzkov a v pomocných knihách zisťujú súhrnné sumy a označí sa skončenie účtovného obdobia,
- d) zisťuje sa výsledok hospodárenia za účtovné obdobie, ktorým je rozdiel medzi príjmami a výdavkami po zohľadnení uzávierkových účtovných operácií.

Na základe údajov z peňažného denníka, z knihy pohľadávok, z knihy záväzkov, z pomocných kníh a z vykonanej inventarizácie majetku a záväzkov sa zostaví účtovná závierka na predpísaných tlačivách. [14]

3.3.2 Otvorenie účtovných kníh v sústave podvojného účtovníctva

Účtovné knihy v sústave podvojného účtovníctva sa otvárajú zúčtovaním začiatocných stavov na súvahové účty, a to účtovnými zápismi súvzťažne s účtom 701 – Začiatocný účet súvahový. [14]

V zmysle § 2 ods. 2 postupov pri prechode je stanovené, na ktoré súvahové účty sa stavy majetku a záväzkov, prípadne nevyrovnané rozdiely (napr. u priebežných položiek), vyká-

zané k 31. 12. predchádzajúceho roka v účtovných knihách vedených v sústave jednoduchého účtovníctva zaúčtujú k 1. 1. nasledujúceho roka. Citované ustanovenie určuje zaúčtovanie začiatočných stavov takto:

a) Suma ocenenia jednotlivého dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku zistená podľa § 25 zákona, zvýšená o prípadné náklady na dokončené technické zhodnotenie tohto majetku sa účtuje ako začiatočný stav na príslušných účtoch v účtovných skupinách

01 – Dlhodobý nehmotný majetok,

02 – Dlhodobý hmotný majetok – odpisovaný,

03 – Dlhodobý nehmotný majetok – neodpisovaný.

b) Suma odpisov k jednotlivému dlhodobému nehmotnému majetku alebo k jednotlivým zložkám dlhodobého hmotného majetku sa účtuje ako začiatočný stav príslušných účtov účtovej skupiny

07 – Oprávky k dlhodobému nehmotnému majetku,

08 – Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku.

c) Suma poskytnutých preddavkov na obstaranie jednotlivého majetku sa účtuje ako začiatočný stav účtov účtovej skupiny

05 – Poskytnuté preddavky na dlhodobý majetok.

d) Suma ocenenia jednotlivého dlhodobého finančného majetku okrem dlhodobých pôžičiek sa účtuje ako začiatočný stav na účtoch skupiny

06 – Dlhodobý finančný majetok.

e) Suma obstarávania jednotlivého dlhodobého nehmotného majetku, dlhodobého hmotného majetku alebo dlhodobého finančného majetku do času jeho uvedenia do užívania vrátane nedokončeného technického zhodnotenia sa účtuje ako začiatočný stav na účtoch účtovej skupiny

04 – Obstaranie dlhodobého majetku.

f) Suma opravnej položky k odplatne nadobudnutému majetku sa v pôvodnej výške účtuje ako začiatočný stav účtu

097 – Opravná položka k nadobudnutému majetku a súčet odpisov k nej ako začiatocný stav účtu

098 – Oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku.

g) Stav zásob sa účtuje ako začiatocný stav na príslušných účtoch účtovej skupiny:

11 – Materiál,

12 – Zásoby vlastnej výroby,

13 – Tovar.

h) Stav peňažných prostriedkov v pokladnici sa účtuje ako začiatocný zostatok účtu 211 – Pokladnica.

i) Stav peňažných prostriedkov na bankových účtoch sa účtuje ako začiatocný stav účtu 221 – Bankové účty.

j) Stav jednotlivých krátkodobých cenných papierov sa účtuje ako začiatocný stav príslušných účtov účtovej skupiny 25 – Krátkodobý finančný majetok.

k) Stav jednotlivých zmeniek na inkaso sa účtuje ako začiatocný stav na účte 312 – Zmenky na inkaso.

l) Nevyrovnaný rozdiel priebežných položiek peňažného denníka, ktorý vznikol prevodom medzi pokladnicou a bankovými účtami alebo prevodom medzi bankovými účtami a pokladnicou, sa účtuje ako začiatocný zostatok účtu 261 – Peniaze na ceste.

m) Stav jednotlivých pohľadávok, okrem pohľadávok z poskytnutých krátkodobých pôžičiek sa účtuje ako začiatocný stav príslušných účtov účtovej triedy 3 – Zúčtovacie vzťahy,

n) Stav jednotlivých pohľadávok z poskytnutých pôžičiek sa uvedie ako začiatocný stav účtu 067 – Ostatné pôžičky (ak ide o dlhodobú pôžičku), 335 – Pohľadávky voči zamestnancom, 378 – Iné pohľadávky (ak ide o krátkodobé pôžičky).

o) Stav jednotlivých záväzkov okrem záväzkov z prijatých pôžičiek, z úverov, z rezerv a zo sociálneho fondu sa účtuje ako začiatocný stav príslušných účtov účtovej triedy záväzkov 3 – Zúčtovacie vzťahy a 4 – Kapitálové účty a dlhodobé záväzky.

p) Stav rezerv sa účtuje ako začiatocný stav účtov účtovej skupiny 45 – Rezervy.

V zmysle § 3 písm. c) postupov pri prechode sa následne časť zostatku účtu 451 – Rezervy zákonné, ktorú tvorí rezerva na opravu dlhodobého majetku, účtuje na ťarchu účtu 451 so súvzťažným zápisom v prospech účtu 491 – Vlastné imanie fyzickej osoby.

q) Stav jednotlivých prijatých pôžičiek a úverov sa účtuje ako začiatkový stav príslušných účtov účtovej skupiny 23 – Bežné bankové úvery, 24 – Iné krátkodobé finančné výpomoci a účtovej triedy 3 – Zúčtovacie vzťahy a 4 – Kapitálové účty a dlhodobé záväzky.

r) Zostatok jednotlivých výdavkov, ktoré sa z dôvodu časového rozlišovania nezhrnoli na daňové účely ako výdavok na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov, sa účtuje na ťarchu účtu 381 – Náklady budúcich období.

s) Zostatok jednotlivých príjmov, ktoré sa z dôvodu časového rozlíšenia nezahrnoli do základu dane z príjmov, sa účtuje v prospech účtu 384 – Výdavky budúcich období.

t) Stav sociálneho fondu sa účtuje v prospech účtu 472 – Záväzky zo sociálneho fondu.

[14]

3.3.3 Rozdiel medzi súčtom syntetických účtov majetku a záväzkov

Zo zaúčtovania začiatkových stavov vyplynie rozdiel, ktorý je potrebné zaúčtovať, pretože účet 701 – Začiatkový účet súvahový musí mať po zaúčtovaní začiatkových stavov zostatok 0 Eur.

Začiatkový účet súvahový je účet, ktorým sa v sústave podvojného účtovníctva v nadväznosti na konečný účet súvahový zabezpečuje zásada bilančnej continuity, t. j. zásada, že konečné zostatky súvahových účtov sú zhodné so začiatkovými stavmi súvahových účtov.

Zjednodušene je možné konštatovať, že rozdiel strany D účtu 701 oproti strane MD účtu 701 sa podľa svojho charakteru zaúčtuje:

- ak je rozdiel kladný, t. j. súčet syntetických účtov majetku (strana D 701) je väčší ako súčet syntetických účtov záväzkov (strana MD 701), uvedený rozdiel sa zúčtuje účtovným zápisom: MD 701 / D 491.
- ak je rozdiel záporný, t. j. súčet syntetických účtov majetku (strana D 701) je menší ako súčet syntetických účtov záväzkov (strana MD 701), uvedený rozdiel sa zúčtuje účtovným zápisom: MD 491 / D 701. [14]

3.3.4 Náklady a výnosy zo zmeny metódy

Zúčtovanie nákladov a výnosov z titulu prechodu z jednoduchého účtovníctva na podvojné účtovníctvo ustanovuje § 3 postupov pri prechode. [5]

Zúčtovanie výnosov na účet 681 – Výnosy zo zmeny metódy sa vykoná súvzťažne s účtom 491 – Vlastné imanie fyzickej osoby, a to, ak ide o sumu:

1. Ocenenia odplatne obstaraných zásob, ak obstaranie zásob bolo uhradené

Zo zaúčtovania v jednoduchom účtovníctve je zrejmé, že výdavok nákupu tovaru znižuje základ dane z príjmov už pri úhrade. V prípade, že takto uhradený tovar je na sklade (tovar nebol predaný) k 31. 12., pri prechode je zaúčtovaný na účet 132 – Tovar (MD 132 / D 701). [14]

Z postupov účtovania v podvojnom účtovníctve vyplýva, že náklad na obstaranie tovaru sa zúčtuje (a zníži základ dane z príjmov) až pri predaji. Teda v momente predaja uvedeného tovaru vznikne náklad (účtovný zápis MD 504 / D 132), ktorý už v jednoduchom účtovníctve raz základ dane z príjmov znížil. Výdavok preto musí byť zúčtovaný tak (do výnosov na účet 681), aby vplyv na základ dane z príjmov bol správny. [14]

2. ocenenia zásob vlastnej výroby, ktoré sú v stave zásob vlastnej výroby,

3. ocenenia krátkodobého finančného majetku

ak obstaranie krátkodobého finančného majetku bolo uhradené a úhrada bola uznaná na daňové účely ako výdavok na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov,

4. ocenenia pohľadávky, ktorá sa pri vzniku pohľadávky účtuje v sústave podvojného účtovníctva súvzťažne s účtom výnosu. [14]

PRÍKLAD:

Podnikateľ, platiteľ DPH, predal tovar v hodnote 11900 Eur (10 000 Eur + 1900 Eur DPH), pričom k 31. 12. 2013 bola uvedená pohľadávka neuhradená. V sústave jednoduchého účtovníctva zaúčtoval:

v knihe pohľadávok pohľadávku v sume 11900 Eur.

Zo zaúčtovania v jednoduchom účtovníctve je zrejmé, že predaj tovaru zvýši základ dane z príjmov až pri úhrade odberateľa. V prípade, že pohľadávka k 31. 12. trvá, pri prechode je zaúčtovaná na účet 311 – Odberatelia (MD 311 / D 701).

Z postupov účtovania v podvojnóm účtovníctve vyplýva, že výnos z predaja tovaru sa zúčtuje (a zvýši základ dane z príjmov) už pri predaji. Teda v momente predaja tovaru vznikne výnos (účtovný zápis MD 311 / D 604), ktorý už v podvojnóm účtovníctve nebude účtovaný (predaj sa uskutočnil pred 31. 12. 2013). [14]

Z titulu predaja by teda nebol účtovaný príjem v jednoduchom účtovníctve, ani výnos v podvojnóm účtovníctve a základ dane z príjmov by nebol zvýšený ani raz. Výnos (v našom príklade v sume 10000 Eur) preto musí byť zúčtovaný tak (do výnosov na účet 681), aby vplyv na základ dane z príjmov bol správny. [14]

5. poskytnutého preddavku, ak jeho úhrada bola uznaná na daňové účely ako výdavok na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov

Zúčtovanie nákladov na účet 581 – Náklady na zmenu metódy sa vykoná súvzťažne s účtom 491 – Vlastné imanie fyzickej osoby, a to ak ide o sumu:

1. ocenenia záväzku okrem dane z príjmov, ktorý sa v sústave podvojného účtovníctva účtuje pri vzniku záväzku súvzťažne s účtom nákladu zo spotrebovaných zásob,
2. prijatého preddavku, ak prijatie preddavku bolo uznané na daňové účely ako príjem zahrňovaný do základu dane z príjmov,
3. prijatej dotácie, ak prijatie dotácie bolo uznané na daňové účely ako príjem zahrňovaný do základu dane z príjmov.

Suma, ktorá ovplyvní výsledok hospodárenia z titulu prechodu (suma výnosov zo zmeny metódy znížená o sumu nákladov zo zmeny metódy) bude zahrňovaná do základu dane v zdaňovacích obdobiach, ktoré ustanoví MF SR všeobecne právnym predpisom na základe § 51 zákona o dani z príjmov. [5]

3.4 Odporúčenia k inventarizácií pred prevodom

Inventarizácia pohľadávok

Často významné pohľadávky, ktoré nie sú premlčané, je dôležité prihlásiť k súdu. U týchto pohľadávok už nie je nádej na zaplatenie, čo prináša výhody z daňového hľadiska pri prevode [15]

Inventarizácia zásob

Zásoby (aj vlastné) na sklade sa pri prevode zahrňujú do základu dane, preto ich je vhodné minimalizovať. Pri kontrole je dobré predať alebo sa zbaviť málo obrátkových zásob. Symbolická cena je často krát daňovo výhodnejšia. Ku dňu prevodu by na sklade mali byť len tie najnutnejšie zásoby. [15]

Inventarizácia dlhodobého majetku

Okrem dlhodobého majetku je nutné spraviť inventarizáciu aj drobného majetku. Pri prevode je dobré vyradiť majetok, ktorý nie je nutný pre podnikanie. [15]

Dokladová inventarizácia

Je veľmi dôležité skontrolovať všetko, čo súvisí s podnikaním a nie je uhradené ako napríklad neuhradené dane, poplatky, sociálne a zdravotné, pokuty, penále, úroky a podobne. [15]

Časové rozlíšenie nákladov a výnosov

V jednoduchom účtovníctve sa nájomné u finančného leasingu (ale aj u zákonných rezerv) časovo rozlišuje bez ohľadu na tok peňazí. V prevode na podvojné účtovníctvo sa postupuje nedaňovo, pretože všetko bolo zdanené už v jednoduchom účtovníctve. V ostatných prípadoch sa záväzky dajú do daňových výdajov a pohľadávky do daňových výnosov (ako keby boli v jednoduchom účtovníctve zaplatené.) [15]

3.5 Kontrola chýb vzniknutých prevodom

Pri prechode spoločnosti z jednoduchého účtovníctva na podvojnú môže dôjsť k množstvu chýb. Aby sa predišlo čo najväčšiemu množstvu týchto chýb odporúča sa

- skontrolovať podvojnú po nahodení do začiatkových stavov, čo znamená, že strana MD všetkých účtov sa musí rovnať strane DaL všetkých účtov
- skontrolovať nadväznosť:
 - a) hodnota majetku a záväzkov v poslednom daňovom priznaní sa musí rovnať zostatkom zodpovedajúcich účtoch po prevode
 - b) hodnota majetku a záväzkov, ktoré neboli uhradené v daňovom priznaní, sa musí rovnať výsledkom inventúry
- vykonať kontrolu úplnosti, čo znamená, že je potrebné skontrolovať, či je všetko čo je súčasťou obchodného majetku, ale aj to čo je len prenajaté zachytené na účtoch hlavnej knihy, celý majetok, ktorý slúži k podnikaniu musí byť v účtovnej evidencii
- skontrolovať prevodový mostík, teda že hodnoty v účtovníctvu zodpovedajú prevodu
- skontrolovať či sú jednotlivé položky správne označené ako daňové či nedaňové

Najčastejšou chybou je použitie chybného účtu (ak to nemá daňový dopad, dá sa to jednoducho opraviť), chybná hodnota účtu (ak to nemá daňový dopad, dá sa to jednoducho opraviť), daňová chyba (môže mať vplyv na peňažné prostriedky vo forme pokuty či vyššej dane), zámerné chyby (ako napríklad vynechanie majetku z evidencie a podobne). [15]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ANALYZUJTE POSTUP PŘECHODU Z DAŇOVÉ EVIDENCE NA ÚČETNICTVÍ U PODNIKATELE DUŠANA BARBIERIKA - BARIMPEX.

4.1 Charakteristika podnikatel'a Dušana Barbierika - BARIMPEX

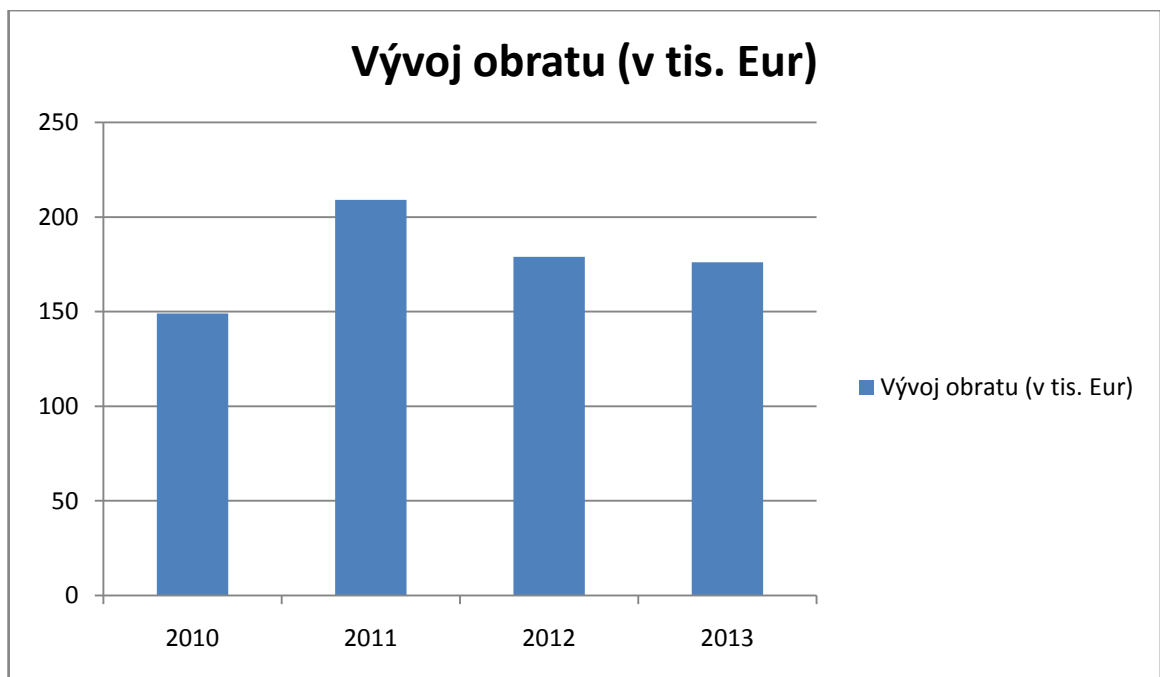
Pán Barbierik podniká ako fyzická osoba nezapísaná do obchodného registra na základe živnostenského oprávnenia od roku 1993. Od 15.4. 1999 podniká pod názvom fyzickej osoby Dušan Barbierik – BARIMPEX . Zaoberá sa veľkoobchodnou činnosťou predaja kúpeľňových doplnkov a zrkadiel. Podnikateľ tiež prevádzkuje ubytovanie v súkromí od roku 1995. Napriek tomu jeho hlavná činnosť podnikania je obchod s kúpeľňovým sortimentom.

Podnikateľ nakupuje kúpeľňové doplnky a zrkadlá od dvoch českých výrobcov. Od roku 2002 sa stal výhradným dovozcom pre Slovenskú republiku. Jeho hlavná náplň práce je rozvoj veľkoobchodnej siete na celom území Slovenska. Do roku 2008 sa podnikateľovi značne darilo. Mal 3 zamestnancov a od 1.1.2009 sa rozhodol otvoriť maloobchodnú prevádzku (kúpeľňové štúdio). Rok 2009 bol na Slovensku dosť kritický a mnoho obchodných partnerov postihla kríza. Veľa odberateľov pozatváralo svoje prevádzky a obrat podnikateľ'a klesol z mesiaca na mesiac o 70%. Začiatkom roku 2010 bol nútený zatvoriť kúpeľňové štúdio, opustiť skladovacie priestory a vrátiť sa do starých priestorov s menšou kapacitou. Podnikateľ bol nútený z finančných dôvodov prepustiť všetkých zamestnancov a viesť celú firmu sám. Jeden človek na celú firmu je veľmi málo, preto po trojročnom úsilí, 1.1.2014 zamestnal obchodného zástupcu, ktorého hlavnou náplňou práce je nadväzovanie spolupráce so starými obchodnými partnermi a prioritou je hľadanie nových odberateľov a zvyšovanie obratu spoločnosti.

Pre účely stanovenia dane z príjmu vedie podnikateľ jednoduché účtovníctvo, pretože podniká ako fyzická osoba a spĺňa všetky podmienky pre účtovanie v systéme jednoduchého účtovníctva. Podnikateľ, ale uvažuje o možnosti viesť účtovníctvo a to od 1.1.2015 na základe svojho vlastného rozhodnutia, čo zákon o účtovníctve dovoľuje. Hlavným dôvodom tohto rozhodnutia je to, že rozširuje svoje podnikanie v oblasti veľkoobchodu, a rozširuje portfólio predávaných výrobkov o vane, sprchové systémy a mnoho ďalšieho. Vedením podvojného účtovníctva by získal lepši prehľad o efektívnosti jeho hospodárenia.

4.2 Analýza dosiahnutých ekonomických výsledkov v jednotlivých rokoch

4.2.1 Vývoj obratu

Obr. 1. Vývoj obratu podnikateľa v rokoch 2010 – 2013 v tis. Eur [vlastné spracovanie]

Tab.3. Vývoj obratu podnikateľa v rokoch 2010 – 2013 v tis. Eur [vlastné spracovanie]

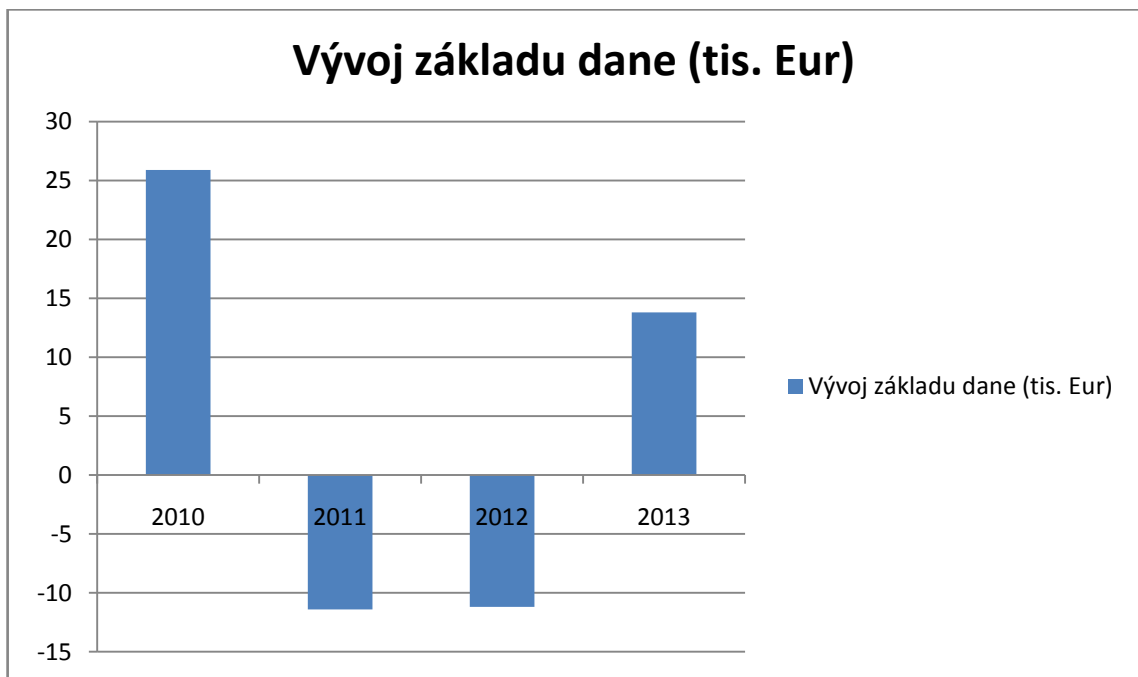
Rok	2010	2011	2012	2013
Obrat	148,9	209,6	179,2	178,5

Na grafe môžeme vidieť ako sa vyvíjal obrat v živnosti podnikateľa Dušana Barbierika od roku 2010 do roku 2013. Z grafu môžeme vyčítať, že firma je veľmi stabilná. Obrat v roku 2010 bol veľmi malý. Je to tým, rok 2010 bol prvý rok po krízovom roku 2009 a kríza sa začala naplno prejavovať. V januári 2009 klesol obrat z mesiaca na mesiac o 70 % čo malo výrazný vplyv na príjmy. V roku 2009 podnikateľ prišiel asi o 30 odberateľov, ktorý situáciu nezvládli a museli svoje prevádzky ukončiť.

V roku 2011 sa podarilo zvýšiť obrat až na 210 tisíc Eur, čo bolo spôsobené tým, že podnikateľ vyhral pár veľkých zákaziek. Rok 2012 bol o niečo horší ako 2011 a 2013 dalo by sa povedať na rovnakej úrovni. Je to všetko spôsobené tým, že podnikateľ počas týchto ro-

kov nehľadal nových klientov a odberateľov a sústredil sa na udržanie firmy pred bankrotom. Rok 2014 by mal byť pre podnikateľa výrazne lepší. Rozšíril svoj ponúkaný sortiment a prijal jedného pracovníka, ktorý má na starosti zaobstarávanie nových obchodných partnerov a zákaziek. Podnikateľ v najbližších rokoch očakáva rast a rozširovanie firmy. To je jeden z dôvodov k prechodu.

4.2.2 Vývoj základu dane

Obr.2. Vývoj základu dane u podnikateľa v rokoch 2010 – 2013 v tis. Eur [vlastné spracovanie]

Tab. 4. Vývoj základu dane u podnikateľa v rokoch 2010 – 2013 v tis. Eur [vlastné spracovanie]

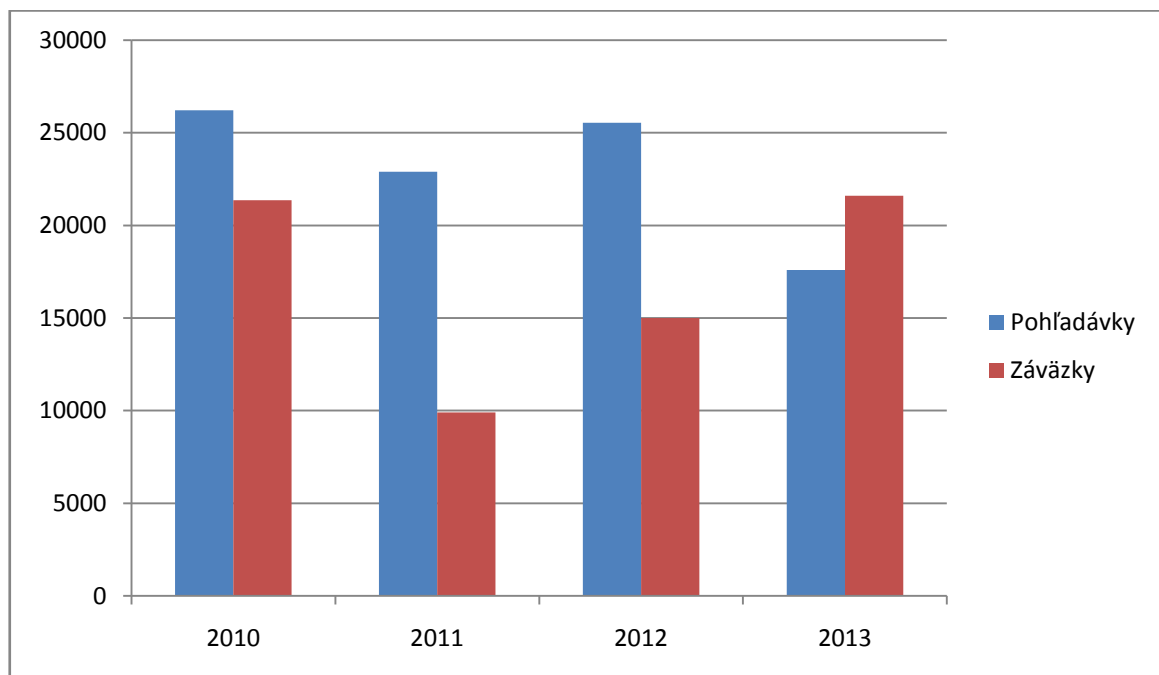
Rok	2010	2011	2012	2013
Základ dane (v tis. Eur)	25,9	-11,5	-11,2	13,8

Vývoj základu dane nie je vôbec podobný vývoju obratu. V rokoch 2011 a 2012 výdaje vysoko prevyšovali príjmy a podnikateľ bol v oboch rokoch v strate. Bolo to spôsobené vynaložením veľkých peňažných prostriedkov do maloobchodnej predajne, ktorú bol núte-

ný koncom roka 2011 zatvorit'. V roku 2013 sa mu podarilo zminimalizovať výdaje, k čomu výrazne pomohlo prepustenie zamestnancov a splatenie podnikateľského úveru.

4.2.3 Vývoj pohľadávok a záväzkov

Stav pohľadávok a záväzkov je pre prechod z jednoduchého účtovníctva na podvojnú dosť kľúčový, a to hlavne v roku 2013. Na prvý pohľad môžeme odhadovať, že pri prechode môžeme očakávať daňový dopad. Najväčšia vyrovnanosť pohľadávok a záväzkov bola v roku 2010, kedy mimoriadne stúpili pohľadávky aj záväzky. Príčinu môžeme vidieť v tom, že kvôli nedostatku financií spôsobených dopadom hospodárskou recesiou, sa SR stretávala s druhotnou platobnou neschopnosťou. V roku 2011 záväzky ku koncu roku značne klesli, avšak stav pohľadávok sa nijak oproti roku 2010 nezmenil. Nedá sa povedať, že by sa platobná morálka zákazníkov značne zhoršila, stav pohľadávok je úmerný rastu obratu. V roku 2012 a 2013 sa sústredil podnikateľ na predčasné splatenie podnikateľského úveru, preto sa rozhodol využívať celú dobu splatnosti svojich záväzkov, čo konkrétne v jeho prípade má faktúry od dodávateľov so splatnosťou aj 6 mesiacov. Vo všeobecnosti môžeme povedať, že keby sa v roku 2012 uskutočnil prechod na podvojnú účtovníctvo, v roku 2013 by nevychádzal zisk. Bolo by to zapríčinené tým, že v základe dane by sa prejavil aj rozdiel medzi pohľadávkami a záväzkami.

Obr.3. Vývoj pohľadávok a záväzkov u podnikateľa v rokoch 2010 –2013 v Eur [vlastné spracovanie]

Tab.5. Vývoj pohľadávok a záväzkov u podnikateľa v rokoch 2010 – 2013 v Eur [vlastné spracovanie]

Rok	2010	2011	2012	2013
Pohľadávky	26207	22904	25544	17596
Záväzky	21352	9899	14995	21597

4.3 Zhodnotenie hospodárenia v roku 2013

Výsledok hospodárenia v roku 2013 sa oproti roku 2012 zvýšil o 25 000 Eur . Táto zmena nebola spôsobená zvýšením obratu, ktorý bol skoro taký istý ako v roku 2012, ale znížením nákladov na mzdy, čo je vlastne skoro v rovnakej výške ako zvýšenie hospodárskeho výsledku. Voľné peňažné prostriedky, ktoré vznikli zrušením miezd sa využili práve na splatenie už spomínaného úveru. Keďže splatenie úveru nie je daňovým výdajom, tak vznikla veľká priepasť medzi týmito dvoma rokmi.

Rozdiel medzi príjmami a výdajmi v jednoduchom účtovníctve v roku 2013 bol 13 900 Eur. Táto čiastka zahŕňala všetky platby s vplyvom na daňový základ, o ktorých bolo v priebehu roka účtované v peňažnom denníku. Tento rok neboli evidované žiadne mimoriadne položky, ktoré by tento základ dane výrazne ovplyvňovali. Jednalo sa predovšetkým o nákladmi na administratívu (telefóny, kancelárske potreby), prevádzkové náklady (údržba automobilu a ostatná prevádzková réžia), najväčší podiel majú náklady na obstaranie a prepravu tovaru.

V roku 2013 vznikla podnikateľovi po odrátaní straty s minulého obdobia a odrátaní nezdaniteľnej časti daňová povinnosť vo výške 0 Eur.

Tab.6. Rozdiel príjmov a výdavkov v roku 2013 [vlastné spracovanie]

Príjmy zo zdaňovacieho obdobia	
Predaj tovaru	175 628
Ostatné príjmy	205
Uzávierková úprava príjmov	0
Príjmy celkom	175 833
Výdavky za zdaňovacie obdobie	

Nákup tovaru	122 701
Služby	9 037
Mzdy	1 220
Platby poistného	2 368
Prevádzková réžia	26 660
Uzávierková úprava výdavkov	0
Výdavky celkom	161 986
<i>Rozdiel príjmov a výdavkov</i>	<i>13 847</i>

Tab.7. Výkaz majetku a záväzkov k 31.12.2013 [vlastné spracovanie]

Majetok	Na začiatku obdobia	Na konci obdobia
Dlhodobý hmotný majetok	0	0
Dlhodobý nehmotný majetok	0	0
Peniaze v hotovosti	366	4 021
Bankové účty	-19 917	-18 267
Cenné papiere a vklady	0	0
Zásoby	28 713	5077
Pohľadávky	22 752	17 596
Úvery a pôžičky	0	0
Aktívna opravná položka	0	0
Majetok celkom	31 914	8 427
Záväzky	Na začiatku obdobia	Na konci obdobia
Záväzky	9 899	22 292
Úvery a pôžičky- krátkodobé	13 827	0
Pasívna opravná položka	0	0
Rezervy	0	0
Záväzky celkom	23 726	22 292

4.4 Inventarizácia majetku a záväzkov k 31.12.2013

Výsledky inventarizácie sú kľúčovými údajmi pre zahájenie vedenia podvojného účtovníctva. K 31.12.2013 bola podľa zákona o dani z príjmu urobená dôkladná inventarizácia majetku a záväzkov. Prípadné inventarizačné rozdiely ku dňu prevodu boli vysporiadané v jednoduchom účtovníctve. Súčasne s inventúrou bola uskutočnená aj dôkladná kontrola celého majetku a záväzkov. Konečné stavy inventarizácie poslúžia k zostaveniu prevodového mostíka a vyčísleniu daňového dopadu.

4.4.1 Inventarizácia peňažných prostriedkov v pokladni

Podnikateľ vykonáva väčšinu platieb cez banku (cez účet, príkazom k úhrade) a rovnako tak jeho klienti. Nie vždy je ale tento spôsob možný, alebo výhodný pre podnikateľa, preto si vždy drží časť peňazí v hotovosti. Výšku hotovosti nijako neriadi, ale skôr odhaduje jej potrebu, a nie je pre neho problém si vybrať alebo požičať z banky. Podnikateľ síce obchoduje zo zahraničím, no nepoužíva a ani nevedie valutovú pokladnicu, ale iba klasickú pokladnicu.

V jednoduchom účtovníctve podnikateľa Dušana Barbierika je evidovaná len jedna pokladnica vedená v mene Euro. Táto položka nemá daňový dopad (ZD) pri prechode.

Tab.8. Inventarizácia pokladne k 31.12.2013 [vlastné spracovanie]

Inventarizácia pokladne k 31.12.213	
Pokladnica - Tuzemská (Eur)	4021
Stav celkom	4021

4.4.2 Inventarizácia peňažných prostriedkov na bankovom účte

V evidencii podnikateľa sú evidované dva podnikateľské účty v Tatra Banke. Jeden účet je klasický tuzemský vedený v eurách. Druhý účet je účet kreditnej karty. Tento účet sa používa len na platby kartou. Na konci každého mesiaca sa nazhromaždená čiastka na tomto účte odpočíta od prvého hore spomínaného tuzemského účtu. Zostatok na tuzemskom bankovom účte k 31.12.2013 vykazoval – 17 853 Eur. Stav druhého účtu bol – 414,51 Eur. Táto položka nemá daňový dopad (ZD) pri prechode.

Tab.9. Inventarizácia bankových účtov [vlastné spracovanie]

Inventarizácia bankových účtov k 31.12.2013	
Bankový účet - Eur	-17 853
Kreditný účet	- 414,51
Stav celkom	-18 267

4.4.3 Inventarizácia dlhodobého hmotného majetku

V obchodnom majetku podnikateľa sa nachádzajú dva kuchynské spotrebiče. Tieto spotrebiče sú umiestnené na penzióne, ktoré podnikateľ prevádzkuje v rámci svojej vedľajšej činnosti. Ďalej sa v evidencii nachádzajú kancelárske zariadenie ako fax, počítač a tlačiareň. Najväčšou položkou v evidencii dlhodobého majetku sú automobily. Ide o dodávku značky Mercedes Sprinter a osobné vozidlo Seat Ibiza. Tieto automobily sú už odpísané, čo znamená, že ich zostatková cena je nulová, no naďalej sa využívajú v rámci podnikania, a preto sú stále zaradené v evidencii dlhodobého majetku. Tieto položky nemajú daňový dopad (ZD) pri prechode.

Tab.10. Inventarizácia dlhodobého hmotného majetku k 31.12.2013 [vlastné spracovanie]

Majetok	Dátum	Odpisová skupina	Obstarávacía cena	Ročný odpis	Oprávky	Zostatková cena
Rúra	12/1995	2	504,88	0	504,88	0
Chladnička	12/1995	2	353,52	0	353,52	0
Fax	04/1999	2	629,02	0	629,02	0
Počítač, tlačiareň	01/2000	1	1484,27	0	1484,27	0
Mercedes Sprinter	01/2006	1	33677,72	0	33677,72	0
Seat Ibiza	10/2007	1	3818,69	0	3818,69	0
Ochranné rámy	12/2007	1	1059,98	0	1059,98	0
Majetok celkom			41528,08	0	41528,08	0

4.4.4 Inventarizácia dlhodobého drobného majetku

V jednoduchom účtovníctve je dobré viesť karty hmotného majetku, na ktorých budú evidované údaje, ktoré budú viesť k správne stanoveniu základu dane, a následne k dani z príjmu fyzických osôb. Odporúča sa evidovať aj drobný hmotný majetok, ktorý zákon o dani nedefinuje. Táto evidencia je dôležitá k dokázaniu skutočnosti, že daný majetok je súčasťou obchodného majetku a pre daňovú uznateľnosť výdavkov s opravou a údržbou tohto majetku. [16]

Do evidencie drobného dlhodobého majetku sa zapisuje majetok, ktorý ma životnosť dlhšiu ako jeden rok a je v cenovej relácii do 1 700 Eur bez DPH. Drobný majetok je ako v jednoduchom tak aj v podvojnóm účtovníctve účtovaný do daňovo uznateľných výdavkov v jeho plnej výške, v deň jeho zaradenia do evidencie a na rozdiel od Českej republiky nie je tam povinnosť odpisovania.

Inventarizácia majetku prebehla za prítomnosti podnikateľa, ktorý označil niektorý majetok za nepotrebný a už nebude slúžiť k podnikaniu. Tento majetok bol úplne vyradený z evidencie a doložený protokolom o vyradení. V súpise drobného majetku je len ten, ktorý skutočne slúži podnikateľovi k podnikaniu. Táto položka nemá daňový dopad (ZD) pri prechode.

Celková hodnota drobného dlhodobého majetku činila k 31.12.2013 6165,61 Eur.

Tab.11. Inventarizácia dlhodobého drobného majetku [vlastné spracovanie]

Názov majetku	Dátumobst.	Cena bez DPH
Kuchynská linka	29.01.2008	184,94
Kancelársky nábytok	30.01.2008	966,35
Kancelársky nábytok	25.02.2008	1 019,52
Kancelársky nábytok	07.04.2008	130,91
Paletovací vozík	15.07.2008	235,68
Rezačka dlažby	13.08.2008	81,45
Stolička FOSKA	19.08.2008	20,36
Stolová doska Werzalit	19.08.2008	63,88
Počítač do predajne	25.08.2008	418,77

Tlačiareň bločkov	25.08.2008	369,32
Kreslo	25.08.2008	366,53
Taburetka	25.08.2008	154,81
Notebook AcerAspire	10.09.2008	837,66
Konferenčný stôl	09.10.2008	75,03
Regálové diely	27.11.2008	404,97
Fotoaparát Canon Ixus 80	13.12.2008	139,19
Navigácia MioMoov 370	08.09.2009	167,23
Reklamý panel	22.12.2010	100
Notebook Lenovo	10.10.2012	429,01
Drobný majetok celkom		6165,61

4.4.5 Inventarizácia zásob

Manipulačný sklad kúpeľňových doplnkov a zrkadiel sa nachádza v meste Martin, v miestnej lokalite Kolónia Hviezda. Ocenenie zásob bolo prevedené v obstarávacích cenách bez DPH. V zásobách sa nachádza široké spektrum výrobkov, je ich cez 3000, a preto ich nebudem vypisovať v tabuľke, ale kvôli ich veľkému množstvu uvediem len konečný stav zásob k 31.12.2013. Ten činil ku koncu minulého roku **5 077 Eur** bez DPH. Táto položka má daňový dopad (ZD) pri prechode.

4.4.6 Inventarizácia pohľadávok z obchodných vzťahov

V knihe pohľadávok na konci roku 2013 boli evidované len pohľadávky tuzemských zákazníkov. Prevažnú časť pohľadávok tvoria pohľadávky v lehote splatnosti, ktoré sú splatné v roku 2014. Podnikateľ ale eviduje aj pohľadávky z predošlých rokov. Najstaršia je až z roku 2000. Týchto pohľadávok je podstatne viac. Vzhľadom na vek týchto pohľadávok, by bolo možné tieto pohľadávky odpísať, pretože sú z najväčšou pravdepodobnosťou už nevyhľaditeľné. Sú to pohľadávky v sume **6046,76 Eur**. Podnikateľ sa týmito pohľadávkami z hľadiska účtovníctva doteraz nezaoberal, pretože odpis týchto pohľadávok by ho nijak daňovo neovplyvnil. Pri prechode na podvojné účtovníctvo by to bolo pre podnikateľa určite zaujímavé, pretože by si o túto čiastku znížil základ dane. Predmetom zdanenia v rámci prechode na podvojné účtovníctvo sú pohľadávky bez DPH vo výške **9624,34 Eur**.

Tab. 12. Inventarizácia pohľadávok z obchodných vzťahov k 31.12.2013 [vlastné spracovanie]

Dátum vystavenia faktúry	Firma	Čiastka	DPH	Zaplatiť
09.05.2011	KeraStyle s.r.o.	51,19	10,24	61,43
27.02.2012	Miloš Melicher - DOMEX	335,55	67,11	402,66
17.05.2012	Ing. Bobáňová Dra- homíra RAKO - KERAMIKA	618,50	123,70	742,20
29.05.2012	KR - BYTMAT s.r.o.	-0,23	-0,05	-0,28
22.10.2012	Ing. Bobáňová Dra- homíra RAKO - KERAMIKA	-618,50	-123,70	-742,20
04.12.2012	DoM Slovakia s.r.o.	0,03	0,01	0,03
01.10.2013	Eva Frnková - KERSTAV	139,90	27,98	167,88
01.10.2013	SHT Slovensko s.r.o.	107,25	21,45	128,70
07.10.2013	ALBA DESING s.r.o.	37,05	7,41	44,46
07.10.2013	WOODCOTE Slova- kia s.r.o.	19,50	3,90	23,40
09.10.2013	SHT Slovensko s.r.o.	59,47	11,89	71,36
21.10.2013	SESTAV stavebniny , s.r.o.	40,63	8,13	48,76
21.10.2013	K.R.T. Brezno s.r.o.	504,21	100,84	605,05
21.10.2013	KERAMOS s.r.o.	192,40	38,48	230,88
29.10.2013	TAS Interier s.r.o.	24,15	4,83	28,98
31.10.2013	Miloš Melicher - DOMEX	-374,17	-74,83	-449,00
04.11.2013	Eva Frnková - KERSTAV	20,99	4,20	25,19
05.11.2013	AREA TRADE s.r.o.	40,35	8,07	48,42
08.11.2013	FINAL DESING s. r. o.	-20,24	-4,05	-24,29

08.11.2013	SESTAV stavebniny , s.r.o.	109,09	21,82	130,91
12.11.2013	ALBA DESING s.r.o.	8,50	1,70	10,20
12.11.2013	Rokur s.r.o.	240,52	48,10	288,62
12.11.2013	VENCL SK s. r. o.	106,44	21,29	127,73
13.11.2013	K.R.T. Brezno s.r.o.	396,97	79,39	476,36
13.11.2013	Ing. ĽudevítKurpas- K.R.T.	61,63	12,33	73,96
18.11.2013	SESTAV stavebniny , s.r.o.	22,26	4,45	26,71
18.11.2013	INSTAV, s.r.o. Čadca	143,11	28,62	171,73
19.11.2013	ALBA DESING s.r.o.	34,94	6,99	41,93
19.11.2013	Ivan Zuzin - Technik	-0,01	0,00	-0,01
19.11.2013	K.R.T. Brezno s.r.o.	239,03	47,81	286,84
22.11.2013	INSTAV, s.r.o. Čadca	105,63	21,13	126,76
26.11.2013	K.R.T. Brezno s.r.o.	98,37	19,67	118,04
26.11.2013	INSTAV, s.r.o. Čadca	68,90	13,78	82,68
26.11.2013	FAJTH s.r.o.	148,02	29,60	177,62
26.11.2013	VENCL SK s. r. o.	106,44	21,29	127,73
26.11.2013	AREA TRADE s.r.o.	82,56	16,51	99,07
29.11.2013	INGEMA s.r.o.	800,00	160,00	960,00
02.12.2013	INSTAV, s.r.o. Čadca	301,83	60,37	362,20
02.12.2013	Eva Frnková - KERSTAV	15,89	3,18	19,07
02.12.2013	FAJTH s.r.o.	220,02	44,00	264,02
02.12.2013	Miloš Melicher - DOMEX	15,71	3,14	18,85
02.12.2013	Aquaart s. r. o.	70,35	14,07	84,42
02.12.2013	TAS Interier s.r.o.	31,46	6,29	37,75
02.12.2013	AREA TRADE s.r.o.	39,54	7,91	47,45

02.12.2013	SHT Slovensko s.r.o.	96,78	19,36	116,14
04.12.2013	Orvacolor s.r.o.	66,90	13,38	80,28
09.12.2013	Jastar + s.r.o.	77,06	15,41	92,47
09.12.2013	INSTAV, s.r.o. Čadca	238,66	47,73	286,39
09.12.2013	SAMTEK s.r.o.	64,46	12,89	77,35
09.12.2013	WOODCOTE Slovakia s.r.o.	99,07	19,81	118,88
09.12.2013	Aquaart s. r. o.	113,17	22,63	135,80
09.12.2013	ALBA DESING s.r.o.	134,31	26,86	161,17
09.12.2013	SHT Slovensko s.r.o.	47,13	9,43	56,56
09.12.2013	AREA TRADE s.r.o.	12,46	2,49	14,95
09.12.2013	do-domu.sk s.r.o.	16,80	3,36	20,16
10.12.2013	VENCL SK s. r. o.	94,58	18,92	113,50
10.12.2013	Dušan Štípala - DOM	24,92	4,98	29,90
10.12.2013	Patrik Kukla - KERAMIKA KUKLA	64,46	12,89	77,35
10.12.2013	AquaGlobal, s.r.o.	55,00	11,00	66,00
10.12.2013	InfinityStyle s.r.o.	36,78	7,36	44,14
11.12.2013	KR - BYTMAT s.r.o.	487,71	97,54	585,25
11.12.2013	KR - BYTMAT s.r.o.	431,12	86,22	517,34
11.12.2013	STAVIVO IBV s.r.o.	59,78	11,96	71,74
11.12.2013	L-MAX creativescream s.r.o.	83,42	16,68	100,10
16.12.2013	Karol GRAUS - Ka- Mi	102,26	20,45	122,71
16.12.2013	INGEMA s.r.o.	82,80	16,56	99,36
16.12.2013	FAJTH s.r.o.	69,88	13,98	83,86
16.12.2013	Centrum SUCHÁNEK a. s.	58,85	11,77	70,62

16.12.2013	Aquaart s. r. o.	56,33	11,27	67,60
16.12.2013	VENCL SK s. r. o.	140,29	28,06	168,35
16.12.2013	Rokur s.r.o.	233,47	46,69	280,16
16.12.2013	ALBA DESING s.r.o.	91,10	18,22	109,32
16.12.2013	INSTAV, s.r.o. Čadca	429,92	85,98	515,90
16.12.2013	KERAMIKA SOUKUP SR, s.r.o.	20,24	4,05	24,29
17.12.2013	Ivan Zuzin - Technik	36,34	7,27	43,61
17.12.2013	STAVIVO IBV s.r.o.	100,79	20,16	120,95
17.12.2013	K.R.T. Brezno s.r.o.	225,95	45,19	271,14
17.12.2013	Štefan Ratkoš UNIMIX ELEKTRONIK	209,08	41,82	250,90
17.12.2013	Jastar + s.r.o.	140,99	28,20	169,19
18.12.2013	SESTAV stavebniny , s.r.o.	73,94	14,79	88,73
20.12.2013	BAMATT s.r.o.	30,68	6,14	36,82
20.12.2013	Ivan Zuzin - Technik	56,58	11,32	67,90
20.12.2013	VENCL SK s. r. o.	18,96	3,79	22,75
30.12.2013	do-domu.sk s.r.o.	-16,80	-3,36	-20,16
30.12.2013	AquaGlobal, s.r.o.	121,29	24,26	145,55
05.06.2013	TECHNOTHERM s.r.o.	-2,50	-0,50	-3,00
24.06.2013	Rokur s.r.o.	31,58	6,32	37,90
09.07.2013	Rokur s.r.o.	33,85	6,77	40,62
10.07.2013	KERAMOS s.r.o.	338,46	67,69	406,15
22.07.2013	Rokur s.r.o.	17,12	3,42	20,54
06.08.2013	Eva Frnková - KERSTAV	53,75	10,75	64,50
19.08.2013	TECHNOTHERM s.r.o.	2,50	0,50	3,00

30.08.2013	STAVO SUCHÝ s. r. o.	-83,16	-16,63	-99,79
Celkom		9 624,34	1 924,87	11 549,21

4.4.7 Inventarizácia záväzkov z obchodných vzťahov

V knihe záväzkov na konci roku 2013 boli evidované najmä záväzky, ktoré sú splatné v roku 2014, ale tiež záväzky, ktoré sú po splatnosti už dlhšie. Suma záväzkov k 31.12.2013 je **21 550,35**. Táto suma nám pri prechode na podvojné účtovníctvo zníži základ dane. Keďže sme z tabuľky nemuseli vyhadzovať žiadne staré neuhradené faktúry, svedčí to o dobrej platobnej schopnosti podnikateľa.

*Tab. 13. Inventarizácia záväzkov z obchodných vzťahov k 31.12.2013
[vlastné spracovanie]*

Dátum splatnosti	Firma	Zaplatiť
14.01.2009	Ing. ĽudevítKurpas- K.R.T.	30,32
09.03.2012	INGEMA s.r.o.	59,27
26.03.2012	INGEMA s.r.o.	513,24
04.10.2012	GAPAcár, s.r.o.	178,93
21.01.2015	Slovak Telekom, a. s.	319,00
01.12.2013	BEMETA DESIGN s.r.o.	436,34
08.12.2013	BEMETA DESIGN s.r.o.	674,69
15.05.2014	BEMETA DESIGN s.r.o.	100,36
15.12.2013	BEMETA DESIGN s.r.o.	150,04
22.12.2013	BEMETA DESIGN s.r.o.	252,42
29.12.2019	BEMETA DESIGN s.r.o.	640,87
29.12.2013	BEMETA DESIGN s.r.o.	358,29
08.12.2013	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	2 690,23
15.12.2013	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	1 453,04
22.12.2013	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	2 097,76
29.12.2013	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	2 577,38
13.12.2013	ELLUX Gluck s.r.o.	365,15
15.01.2014	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	162,53

12.04.2014	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	-87,50
05.01.2014	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	1 225,12
05.01.2014	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	754,05
05.01.2014	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	87,49
05.01.2014	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	71,98
05.01.2014	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	101,55
12.01.2014	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	84,81
12.01.2014	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	1 999,82
12.01.2014	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	231,24
17.01.2014	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	331,67
18.04.2014	SANTECH ALLIANZ s.r.o.	1 703,47
27.12.2013	ELLUX Gluck s.r.o.	216,95
26.12.2013	VENCL SK s. r. o.	637,80
09.01.2014	Slovak Telekom, a. s.	19,74
09.01.2014	Slovak Telekom, a. s.	42,29
09.01.2014	Slovak Telekom, a. s.	34,94
05.01.2014	BEMETA DESIGN s.r.o.	397,11
06.06.2014	BEMETA DESIGN s.r.o.	7,18
08.01.2014	BEMETA DESIGN s.r.o.	12,47
12.01.2014	BEMETA DESIGN s.r.o.	450,10
12.01.2014	BEMETA DESIGN s.r.o.	34,38
15.01.2014	BEMETA DESIGN s.r.o.	10,59
15.01.2014	BEMETA DESIGN s.r.o.	108,64
16.01.2014	BEMETA DESIGN s.r.o.	14,59
	Celkom	21 550,34

4.4.8 Inventarizácia záväzkov voči finančnému úradu – Cestná daň

Podnikateľ používa k podnikaniu štyri vozidlá. Tieto vozidlá podliehajú cestnej dani. Cestná daň sa na Slovensku platí spätne, teda rok dozadu. Podnikateľ v priebehu roku neplatí žiadne zálohy na cestnú daň. V roku 2013 vznikla podnikateľovi daňová povinnosť na zaplatenie cestnej dane vo výške **537,78 Eur**. V jednoduchom účtovníctve je táto suma daňovým výdavkom v januári roku 2014, kedy je splatná, ale v podvojnóm účtovníctve je

daňovým nákladom v období, za ktoré sa táto daň vypočítala. To znamená rok 2013. Táto položka má daňový dopad (ZD) pri prechode na podvojnú účtovníctvo.

Tab.14. Inventarizácia cestnej dane k 31.12.2013 [vlastné spracovanie]

Automobil	Počet dní používania	Sadzba dane	Daň
SeatAlhambra	90	212,87	52,48
Seat Ibiza	365	135,10	135,10
Mercedes Sprinter	365	212,87	212,87
Audi ALLROAD	275	182,28	137,33
Spolu			537,78

4.4.9 Inventarizácia záväzkov voči finančnému úradu – Daň z príjmu fyzických osôb

Keďže podnikateľ nezamestnával v danom období žiadnych zamestnancov, ani neplatil žiadne preddavky na daň, nemohol podnikateľovi vzniknúť žiadny nedoplatok.

4.4.10 Inventarizácia záväzkov voči finančnému úradu – Daň z pridanej hodnoty

Podnikateľ je mesačným platcom dane z pridanej hodnoty. Podnikateľovi v poslednom mesiaci roku 2013 vznikla daňový záväzok vo výške **2415,36 Eur**.

4.4.11 Inventarizácia úveru

Podnikateľ uprednostňuje financovanie chodu firmy z vlastných zdrojov. Avšak z časti kvôli kríze a platobnej neschopnosti svojich klientov je niekedy ťažké riadiť svoje peňažne toky. Podnikateľ platí svoje záväzky včas, alebo podľa dohody s dodávateľmi, ale odberatelia si z pravidla dávajú na čas. Podnikateľovi tak často nestačí vlastná hotovosť k pokrytiu všetkých výdavkov. Tento problém v roku 2012 vyriešil krátkodobým úverom od banky, ktorý splatil k 31.08.2013. Dlhodobé úvery nevyužíva, pretože odberatelia platia najneskôr do jedného roku, a rast firmy je skôr pomalší.

4.4.12 Inventarizácia mzdových záväzkov, záväzkov voči zdravotnej poisťovni a správe sociálneho zabezpečenia

Podnikateľ má záväzky voči zdravotnej poisťovni a sociálnej poisťovni za december 2013 vo výške minimálnych odvodov za samostatne zárobkovo činnú osobu. Tieto záväzky sú na konci roku 2013 vo výške **185,29 Eur**.

4.5 Zostavenie prevodového mostu

Prechod z jednoduchého účtovníctva na podvojný doloží podnikateľ prevodovým mostom. Konečné stavy z jednoduchého účtovníctva boli premietnuté do nižšie uvedeného prevodového mostu. Prevodový most obsahuje všetky položky majetku a záväzkov, ktoré boli vykázané na konci roku vedenia jednoduchého účtovníctva.

Neodmyslenou časťou prevodového mostu je tiež súvaha a hlavná kniha. [17]

Na základe predchádzajúcej inventarizácie majetku a záväzkov k 31.12.2013 bol zostavený prevodový most.

Tab.15. Prevodový most [vlastné spracovanie]

Číslo	Text	Účet	Vplyv na ZD	MD	D
1	Dlhodobý majetok	022	NIE	41528,08	
2	Oprávky k dlh. majetku	082	NIE		41528,08
3	Drobný majetok	028	NIE	6165,61	
4	Oprávky k drob. majetku	088	NIE		6165,61
5	Tovar na sklade	132	ANO	5 077,12	
6	Pokladnica	211	NIE	4 021	
7	Bankový účet - podn.	221.100	NIE	-17 853	
8	Účet kreditnej karty	221.200	NIE	-414,51	
9	Krátkodobé bankové úvery	231	NIE		0
10	Pohľadávky z obchodných vzť. - ZD	311	ANO	9 624,34	
11	Záväzky z obchodných vzť. - ZD	321	ANO		21 550,34
12	Sociálne poistenie SZČO	336	ANO		130,27
13	Zdravotné poistenie SZČO	336	ANO		55,02
14	Daň z pridanej hodnoty - zúčt.	343	NIE		2415,36
15	Cestná daň	345	ANO		537,78

16	Spolu		48 148,64	72 382,46
----	-------	--	-----------	-----------

Strana MD je spolu 48 148,64 Eur

Strana Dal je spolu 72 382,46

Rozdiel medzi stranami MD a Dal je – 24 233,82 Eur

Tento rozdiel vo výške – **24 233,82** Eur sa zaúčtuje na stranu Dal na účet číslo 491 – „*vlastné imanie fyzickej osoby – podnikateľ a*“. Potom bude platiť že MD = Dal.

Individuálni podnikatelia (živnostníci) používajú tento účet k evidencii celého vlastného majetku a nezáleží na tom, či podnikateľ vkladá majetok do podniku navždy, alebo iba dočasne a za určitý čas si prostriedky vyberie naspäť. Zjednodušene povedané tento účet sa používa namiesto základného kapitálu, ktorý používajú obchodné spoločnosti.

4.5.1 Vyčíslenie daňového dopadu z prevodového mostu

Pri prechode z jednoduchého účtovníctva dochádza k zásadnej zmene daňového pohľadu na inak hospodársky rovnaké skutočnosti. Preto sa musí pri prechode z jednoduchého účtovníctva na podvojnú tieto skutočnosti zrovnať a upraviť základ dane, aby nedošlo k dvojitému zdaneniu príjmov a výdavkov.

Položky zvyšujúce základ dane:

- pohľadávky z obchodných vzťahov bez DPH
- tovar na sklade

Položky znižujúce základ dane:

- záväzky z obchodných vzťahov bez DPH
- záväzky voči sociálnej a zdravotnej poisťovni
- záväzky voči štátu : cestná daň

Tab.16. Položky zvyšující základ dane [vlastné spracovanie]

Číslo	Položky zvyšující ZD	Účet	Vplyv na ZD	MD
1.	Pohľadávky	331	A	9 624,34
2.	Tovar na sklade	132	A	5 077,12
Celkom položky zvyšujúce základ dane (Eur)			14 701,46	

Tab.17. Položky snižujúce základ dane [vlastné spracovanie]

Číslo	Položky snižujúce ZD	Účet	Vplyv na ZD	Dal
1.	Závazky	321	A	21 550,34
2.	Sociálka	336	A	130,27
3.	Zdravotka	336	A	55,02
4.	Cestná daň	345	A	537,78
Celkom položky snižujúce základ dane			22 273,41	

Podnikateľovi vznikol daňový dopad z prevodu v celkovej výške – **7 571,95 Eur**. Daňový dopad ovplyvní základ dane v zdaňovacom období, v ktorom podnikateľ začal viesť po-dvojné účtovníctvo.

Podnikateľ by musel v roku 2014 znížiť základ dane o 7 571,95 Eur.

Sociálne a zdravotné poistenie bude daňovo uznateľné len v prípade uhradenia do 31.1.2014 .

Do neuhradených záväzkov nepatria iba záväzky voči dodávateľom ale aj štátu a zamestnancom (v našom prípade len štátu). U každej položky, ktorá ovplyvňuje základ dane, som v prevodovom moste uviedol slovo ANO.

4.6 Zostavenie počiatocnej súvahy a otvorenie účtovných kníh

Zostavenie súvahy je pre podnikateľa odrazovým mostíkom minimálne 5 ročného vedenia účtovníctva. Výsledkom musí byť zostavenie vyrovnanej bilancie. To znamená že súčet AKTÍVA CELKOM sa musí rovnať súčtu PASÍVA CELKOM. Povinnosť zostaviť počiatocnú súvahu vyplýva s opatrenia Ministerstva financií SRč. 17599/2003-92, ktorým sa ustanovuje postup účtovania pri prechode zo sústavy jednoduchého účtovníctva na podvojné účtovníctvo. V tejto vyhláške je ďalej popísaný postup na zostavenie vyrovnanej začiatocnej súvahy.

Z výsledkov inventarizácie môžeme otvoriť účtovné knihy a zostaviť súvahu. Ako začiatocné stavy sú zaúčtované zostatky majetku a záväzkov na konci roku vedenia jednoduchého účtovníctva, kde vyvažujúcim protiúčtom je účet 701 – Začiatocný účet súvahový. Rozdiel medzi súčtom novo otvorených začiatocných zostatkov aktív a pasív sa zaúčtuje na účet 491 – Vlastné imanie fyzickej osoby.

Záväzky - pasíva MD	701 - Začiatocný účet súvahový		Majetok - aktíva Dal
321 – Záväzky	21 550,34	41 528	022 - Dlhodobý majetok
336 - Sociálne poistenie	130,27	-41 528	082 - Oprávky k dlh. majetku
336 - Zdravotné poistenie	55,02	6 165,61	028 - Drobný majetok
343 - Daň z pridanej hodnoty	2 415,36	-6 165,61	088 - Oprávky k drobn. majetku
345 - Cestná daň	537,78	5 077,12	132 - Tovar na sklade
		4 021	211 -- Pokladnica
		-17 853	221.100 - Bankový účet podn.
		-414,51	221.200 - Účet kreditnej karty
		9 624,34	311 - Pohľadávky
	24 688,77	455	
491 - Vlastné imanie podn.	-24 233,87		
	455	455	

Obr.4. Začiatocný účet súvahový [vlastné spracovanie]

Tab. 18. Zahajovacia súvaha k 1.1.2014 [vlastné spracovanie]

AKTÍVA	Brutto	Korekcia	Netto
AKTÍVA CELKOM			455
Dlhodobý hmotný majetok	47 694	47 694	0
Samostatne hnutelné veci	41 528	41 528	0
Drobný majetok	6 165,61	6 165,61	0
Obežné aktíva	455,00		455,00
Tovar na sklade	5 077,12		5 077,12
Pokladnica	4 021		4 021
Bankové účty	-18 267		-18 267
Pohľadávky z obchodných vzťahov	9 624,34		9 624,34
PASÍVA CELKOM			455
Vlastný kapitál			-24 233,87
Základný kapitál			-24 233,87
Cudzie zdroje			24 688,77
Záväzky z obchodných vzťahov			21 550,34
Záväzky voči SP a ZP			185,29
Daňové záväzky a dotácie			2 953,14

4.6.1 Počiatočné stavy účtov v hlavnej knihe 1.1.2014

Tab.19. Počiatočné stavy účtov v hlavnej knihe k 1.1.2014 [vlastné spracovanie]

Účet	Názov účtu	MD	Dal
022	Dlhodobý majetok	41528,08	
082	Oprávky k dlh. majetku		41 528,08
028	Drobný majetok	6165,61	
088	Oprávky k drob. majetku		6 165,61
132	Tovar na sklade	5 077,12	

211	Pokladnica	4 021	
221.100	Bankový účet - podn.	-17 853	
221.200	Účet kreditnej karty	-414,51	
231	Krátkodobé bankové úvery		0
311	Pohľadávky z obchodných vzť.	9 624,34	
321	Záväzky z obchodných vzť.		21 550,34
336	Sociálne poistenie SZČO		130,27
336	Zdravotné poistenie SZČO		55,02
343	Daň z pridanej hodnoty - zúčt.		2 415,36
345	Cestná daň		537,78
491	Vlastné imanie fyzickej osoby		-24 233,82
Kontrola strán		48 148,64	48 148,64

Kontrolné súčty strán MD a Dal sa musia v hlavnej knihe rovnať. V našom prípade sa strany rovnajú čo znamená, že počiatočná kniha je zostavená správne.

4.7 Zostavenie účtovného rozvrhu

V súlade s rámcovou účtovou osnovou podľa odseku 1 paragrafu 13 zákona o účtovníctve je účtovná jednotka povinná zostaviť účtový rozvrh, v ktorom uvedie syntetické účty, analytické účty potrebné na zaúčtovanie všetkých účtovných prípadov účtovného obdobia a na zostavenie účtovnej závierky a podsúvahové účty. V priebehu účtovného obdobia možno účtový rozvrh dopĺňať podľa potrieb účtovnej jednotky. Ak nedochádza k prvému dňu účtovného obdobia k zmene účtovného rozvrhu platného v predchádzajúcom účtovnom období, môže postupovať účtovná jednotka podľa tohto účtovného rozvrhu aj v nasledujúcom účtovnom období. Pre podnikateľa bol zostavený účtovný rozvrh, ktorý je súčasťou diplomovej práce a je uvedený v prílohe č. 1.

4.7.1 Analytické členenie

Zriadením analytických účtov si podnikateľ vytvára predpoklad pre zvýšenie rozsahu a kvality informácií. Zriadenie a vedenie analytických účtov je upravené v zákone o účtovníctve. Analytické účty môže účtovná jednotka zriaďovať zásadne u všetkých syntetických účtov súvahových, výsledkových a podsúvahových. Podnikateľ má v tomto smere veľkú právomoc pri rozhodovaní o šírke a hrúbke analytického členenia.

Analytická evidencia bola zriadená len k účtom, ktoré pod jedným syntetickým účtom zhromažďovali hodnoty s viacerých účtov.

Ukážka analytického členenia:

221 – Bankový účet

221.100 – Bankový účet podnikateľský

221.200 – Bankový účet kreditnej karty

4.8 Zostavenie vnútorných smerníc

Hlavnou úlohou vnútorných smerníc je zaistenie jednotného metodického postupu o skutočnostiach, ktoré nastali v účtovnej jednotke.

Zákon podnikateľovi ukladá povinnosť vytvoriť si pre vedenie podvojného účtovníctva vnútorné smernice. Vnútorné smernice musia byť vytvorené v súlade s platnou legislatívou a nesmú byť v rozpore s platnými právnymi predpismi. Smernice musí účtovná jednotka aktualizovať pokiaľ dochádza k legislatívnym zmenám.

Pre podnikateľa boli zostavené tieto smernice:

Smernica č.1 – Účtovný rozvrh

Smernica č.2 – Odpisový plán

Smernica č.3 – Zásoby

Smernica č.4 – Podpisové záznamy

Smernica č.5 – Časové rozlíšenie nákladov a výnosov

Smernica č.6 – Používanie cudzích mien a kurzové rozdiely

Smernica č.7 – Inventarizácia majetku a záväzkov

Smernica č.8 – Cestovné náhrady

Smernica č.9 – Používanie firemných vozidiel

Smernica č.10 – Úschova a archivácia účtovných dokladov

4.8.1 Smernica č.1 – Účtovný rozvrh

Na začiatku účtovného obdobia účtovná jednotka urobí kontrolu účtovného rozvrhu. Ak nedôjde k prvému dňu účtovného obdobia k zmenám v účtovnom rozvrhu, tak sa postupuje podľa starého rozvrhu, ktorý platil v minulom období. Účtovná jednotka môže k tomuto rozvrhu pridávať nové účtovné skupiny a tvoriť k nim analytiku. Účtovná jednotka nesmie rušiť žiadne účty, na ktorých bolo v minulosti účtované.

4.8.2 Smernica č.2 – Vymedzenie dlhodobého majetku a odpisový plán

A. Vymedzujúca časť

1. Dlhodobý hmotný majetok

- a) *Samostatne hnutelné veci a súbory hnutelných vecí – účet 022* – sa považuje majetok v obstarávacej cene vyššej ako 1 700 Eur a s dobou použiteľnosti dlhšej ako jeden rok. Účtovná jednotka na tomto účte eviduje napríklad automobily.
- b) *Technické zhodnotenie dlhodobého majetku* – ak účtovná jednotka vykoná technické zhodnotenie na odpisovanom majetku, a toto zhodnotenie prevýši hranicu stanovenú v zákone o dani z príjmu, obstarávacia hodnota tohto technického zhodnotenia sa pripočíta k obstarávacej cene majetku a účtovná jednotka pokračuje v odpisovaní zo zvýšenej hodnoty majetku

2. Dlhodobý drobný majetok

- a) *Účet 028* – na tomto účte účtovná jednotka eviduje celý dlhodobý drobný majetok. Ide o majetok, ktorý nespĺňa podmienku obstarávacej ceny 1700 Eur a viac a je s dobou použiteľnosti dlhšou ako jeden rok.
- b) *Technické zhodnotenie dlhodobého drobného majetku* – ak náklady na technické zhodnotenie drobného majetku presiahnu 1 700 Eur budú účtované na účet 022. Technické zhodnotenie bude zaradené do príslušnej odpisovej skupiny a odpisované podľa zákona o dani z príjmu. V prípade, že technické zhodnotenie drobného majetku nepresiahne čiastku 1 700 Eur uplatní účtovná jednotka technické zhodnotenie ako jednorazový náklad v roku uvedenom do užívania. Toto technické zhodnotenie bude účtované samostatne na účet 501.

B. Odpisový plán

Odpisový plán upravuje odpisovanie dlhodobého hmotného majetku v súlade so zákonom o dani z príjmu konkrétne § 26 ods. 1 zákona v platnom znení. Pre výpo-

čet odpisov a majetku bude účtovná jednotka používať rovnomerný odpis. Účtovné odpisy sú zhodné s daňovými odpismi. Účtovná jednotka zaúčtuje do nákladov výpočet daňových odpisov, a to raz ročne na konci súvahového dňa. Daňové odpisy sú za jednotlivé obdobie evidované v inventárnych kartách jednotlivých majetkov.

Tab.20. Doby odpisovania podľa odpisových skupín [vlastné spracovanie]

Odpisová skupina	Doba odpisovania
1	4 roky
2	6 rokov
3	12 rokov
4	20 rokov

Tab.21. Ročné odpisy pri rovnomernom odpisovaní [vlastné spracovanie]

Odpisová skupina	Ročný odpis
1	1/4
2	1/6
3	1/12
4	1/20

4.8.3 Smernica č. 3 – Zásoby

Cieľom tejto smernice je jednotný postup pri účtovaní zásob. Účtovná jednotka bude o zásobách účtovať spôsobom B – účtovanie zásob do spotreby. Za zásoby považuje účtovná jednotka tovar (kúpeľňové doplnky, zrkadlá, vane, kúty atď.).

Účtovanie zásob

Účtovanie obstarania zásob sa uskutočňuje na základe daňového dokladu a to účtovaním:

Strana MD 504 – Predaný tovar strana dal 211 alebo 321.

Oceňovanie zásob

Zásoby nakúpené sa oceňujú iba ich obstarávacou cenou, náklady na obstaranie sa do tejto ceny nepremietnu, pretože ich rôznorodosť je tak veľká, že je veľmi obtiažne ich priradiť k jednotlivým dodávkam.

Inventarizácia zásob

Zásoby vedené spôsobom B podliehajú inventarizácií podľa zákona o dani z príjmu ku dňu ukončenia účtovného obdobia a to k 31.12. . Účtovná jednotka zistí na konci roku skutočný stav zásob a spraví ich ocenenie.

4.8.4 Smernica č.4 – Podpisové záznamy

Ustanovenie tejto smernice sa vzťahuje k podpisovým vzorom pracovníkom účtovnej jednotky. Strategické dokumenty v účtovnej jednotke podpisuje výhradne len majiteľ Dušan Barbierik. Za účtovnú jednotku môže podpisovať takisto len majiteľ firmy pán Barbierik a to ako za celú korešpondenciu tak aj za všetky účtovné doklady.

4.8.5 Smernica č.5 – Časové rozlíšenie nákladov a výnosov

Táto smernica upravuje účtovanie nákladov a výnosov a ich časové rozlíšenie podľa zákona o účtovníctve. Náklady a výnosy sa zásadne účtujú do obdobia, s ktorým časovo i vecne súvisia, bez ohľadu na to, či sú zaplatené. Ak sa náklady a výnosy vzťahujú k inému ako aktuálnemu účtovnému obdobiu, musí účtovná jednotka tieto náklady a výnosy časovo rozlíšiť. Náklady a výnosy časového rozlíšenia sa účtujú v skupine 38.

Časové rozlíšenie nákladov a výnosov sa nepoužije:

- a) ak sa jedná o nevýznamné čiastky nepresahujúce hodnotu 50 Eur, ponechá účtovná jednotka tieto náklady, poprípade výnosy časového rozlíšenia v aktuálnom roku. Tento postup sa dá uplatniť len medzi dvomi účtovnými obdobiami napríklad predplatné časopisu, školné.
- b) ak sa jedná o pravidelne sa opakujúce výdavky alebo príjmy nepresahujúce čiastku 100 Eur napríklad poistenie, ponechá účtovná jednotka tieto náklady (výnosy) časového rozlíšenia v aktuálnom roku. Takisto sa dá tento postup uplatniť len medzi dvoma účtovnými rokmi.

Časovo účtovná jednotka nerozlišuje pokuty, penále, manka a škody. Účty časového rozlíšenia sa inventarizujú vždy na konci účtovného obdobia.

4.8.6 Smernica č.6 - Používanie cudzích mien a kurzové rozdiely

1. Cudzia mena

Účtovná jednotka musí podľa zákona o účtovníctve prepočítavať majetok a záväzky v cudzej mene na menu euro, a to kurzom devízového trhu vyhláseným Národnou bankou Slovenska a to :

- a) v okamihu uskutočnenia účtovného prípadu, alebo
- b) ku koncu súvahového dňa, alebo k inému okamžiku, ku ktorému sa zostavuje účtovná uzávierka

Účtovná jednotka použije na prepočet cudzej meny na euro **pevný kurz** vyhlásený NBS – kou k prvému dňu obdobia, pre ktorý bude pevný kurz stanovený na vopred určené obdobie. Stanovená doba používania nesmie prekročiť účtovné obdobie.

- a) pevný kurz sa použije pri prepočte pohľadávok a záväzkov v cudzej mene (u nás hlavne záväzkov). Ďalej sa týmto kurzom prepočítajú operácie v pokladni a na bankovom účte.
- b) v prípade nákupu alebo predaja cudzej meny sa použije **skutočný kurz**, ktorým mena nakúpená alebo predaná.
- c) na prepočet neuhradených pohľadávok alebo záväzkov v cudzej mene k 31.12. použije účtovná jednotka kurz vyhlásený NBS k 31.12. aktuálneho roku.

2. Kurzové rozdiely

Kurzové rozdiely účtovná jednotka účtuje do nákladov na účet 563 – kurzové straty alebo do výnosov na účet 663 – kurzové výnosy. Účtovná jednotka účtuje o kurzových rozdieloch, ktoré vznikajú k 31.12 pri prepočte peňažných zostatkov, a pri prepočte neuhradených pohľadávok a záväzkov.

4.8.7 Smernica č.7 – Inventarizácia majetku a záväzkov

Táto smernica upravuje inventarizáciu majetku a záväzkov. Legislatívne je povinnosťou vykonávať inventarizáciu majetku a záväzkov zakotvenú v zákone 431/2002 Z.z. o účtovníctve.

Účtovná jednotka vykonáva tieto inventúry

1. Fyzická inventúra

- a) inventúra dlhodobého hmotného a drobného hmotného majetku
- b) inventúra zásob
- c) inventúra pokladnice

Fyzická inventúra sa robí za prítomnosti majiteľa, ktorý je zodpovedný za celý majetok účtovnej jednotky. Po vykonaní fyzickej inventúry sa vyhotovujú inventúrne súpisy majetku

2. Dokladová inventúra

- a) inventúra pohľadávok a záväzkov
- b) inventúra súvahových a podsúvahových účtov

Dokladová inventúra je v plnej kompetencii externej účtovnej firmy TRACC s.r.o. . Táto inventúra sa dokladá zostavou neuhradených záväzkov a pohľadávok, k zostave sa prikladajú uznania záväzkov od odberateľov. Nakoniec sa vytlačia zostavy konečných účtov sáld k 31.12. .

Inventarizačné rozdiely

Za inventarizačné rozdiely sa považujú rozdiely medzi skutočným stavom a stavom v účtovníctve. Všetky takéto rozdiely sa vyriešia v období, ku ktorému sa vzťahujú.

4.8.8 Smernica č.8 – Cestovné náhrady

Táto smernica upravuje poskytovanie cestovných náhrad pri pracovných cestách zamestnancov. Poskytovanie cestovných náhrad sa riadi zákonníkom práce.

Zamestnancom, ktorý sú na pracovnej ceste náležia tieto náhrady:

- náhrada cestovných výdavkov
- náhrada výdavkov za ubytovanie
- náhrada výdavkov za stravovanie

Náhrada pracovnej cesty

- a) náhrada jazdných výdavkov sa uhradí v preukázateľnej výške podľa cien hromadnej dopravy
- b) pri použití vlastného vozidla patrí zamestnancovi základná náhrada za každý prejdenný kilometer vo výške 15 centov, a náhrada za spotrebovanú pohonnú hmotu v preukázateľnej výške.
- c) náhrada výdavkov za ubytovanie v preukázateľnej výške
- d) náhrada stravného pri pracovných cestách v rámci územia SR v nasledujúcej výške:
 - 3,50 Eur ak trvá cesta od 6 – 12 hodín
 - 6 Eur ak trvá cesta od 12 – 18 hodín
 - 8,50 ak trvá cesta viac ako 18 hodín

Pred nástupom na pracovnú cestu sa zamestnancovi poskytne záloha na pracovnú cestu, ak sa zo zamestnancom nedohodlo inak.

Zamestnanec je povinný predložiť zamestnávateľovi do 3 pracovných dní doklady z pracovnej cesty, ktoré dokladujú vynaložené náklady na pracovnej ceste. V rovnakej dobe je povinný vrátiť nevyúčtovanú zálohu.

Poskytovanie náhrad pri zahraničných cestách sa riadi zákonníkom práce.

4.8.9 Smernica č.9 – Používanie firemných vozidiel

Táto smernica upravuje podmienky používania firemných vozidiel pri pracovných cestách. Účtovná jednotka poskytne zamestnancovi bezplatne firemné vozidlo výhradne len na účely pracovnej cesty. Ak by firemné vozidlo bolo použité na iné účely ako pracovné, môže byť tento priestupok považovaný za hrubé porušenie pracovnej morálky.

Povinnosťou každej účtovnej jednotky je zaistiť všetkým zamestnancom preškolenie odbornej spôsobilosti k riadeniu motorových vozidiel.

Evidencia prejdených kilometrov

Zamestnanec, ktorý má k užívaniu firemné vozidlo je povinný viesť knihu jász.

Knihajász by mala obsahovať tieto údaje:

- a) dátum jazdy
- b) cieľ jazdy
- c) účel jazdy
- d) počet prejdených kilometrov
- e) dátum a množstvo natankovaných pohonných hmôt
- f) stav tachometra na začiatku a na konci obdobia

4.8.10 Smernica č. 10 - Úschova a archivácia účtovných dokladov

Pri úschove účtovných dokladov sa účtovná jednotka riadi zákonom NR SR č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o archívoch a registratúrach) v znení neskorších noviel. Zodpovednou osobou za úschovu účtovných dokladov je majiteľ pán Dušan Barbierik. Účtovné doklady sú uschované v sklade pána Barbierika. Všetky účtovné doklady sa označia a zabezpečia proti strate, ďalej je vyhotovený zoznam archivovaných účtovných dokladov, ktorý sa nachádza v archíve.

Účtovná jednotka archivuje tieto písomnosti:

- a) po dobu 30 rokov mzdové listy alebo účtovné záznamy, ktoré sú určené pre účely dôchodkového zabezpečenia
- b) po dobu 10 rokov účtovnú uzávierku (súvaha, výkaz zisku a strát, príloha k uzávierke, daňové priznania)
- c) po dobu 5 rokov účtovné knihy, účtovné doklady, inventúrne súpisy, odpisové plány, účtovný rozvrh

Lehoty pre úschovu účtovných záznamov začínajú plynúť na konci účtovného obdobia, ktorého sa týkajú.

4.9 Daňový dopad prechodu z jednoduchého účtovníctva na podvojnú a jeho optimalizácia

Na začiatok by som rád uviedol, že v poslednom roku vedenia jednoduchého účtovníctva (t.j. v roku pred prechodom na podvojnú účtovníctvo) nemá prechod na podvojnú účtovníctvo žiadny vplyv na základ dane, a teda ani na výšku daňovej povinnosti.

Základ dane je ale ovplyvnený v prvom roku vedenia podvojného účtovníctva a to z dôvodu daňového vyrovnania medzi jednoduchým a podvojným účtovníctvom (oba systémy sa od seba totižto odlišujú). Nerobí sa ale žiadne zvláštne daňové priznanie, všetko sa rieši v bežnom daňovom priznaní.

Môžem to uviesť na vymyslenom príklade. Dajme tomu, že by podnikateľ nemal žiadne pohľadávky, záväzky alebo tovar na sklade (prípadne ďalšie položky), vplyv na daňový základ by bol nulový. Ak teda chce mať podnikateľ čo najmenší daňový dopad vyplývajúci z prechodu, mal by mať výšku týchto položiek pred prechodom čo najmenší (ako napríklad mať na sklade len nevyhnutný materiál).

4.9.1 Minimalizácia daňového dopadu pred prechodom

Najviac sa dá ovplyvniť daňový dopad z prechodu ešte v roku vedenia jednoduchého účtovníctva a to tak, že sa podnikateľ na prechod dôkladne pripraví. Prechod z jednoduchého účtovníctva na podvojnú najviac ovplyvňujú pohľadávky a zásoby tým, že zvyšujú základ dane. Je všeobecne známe, že mnoho podnikateľov by prešlo na podvojnú účtovníctvo, keby pre nich nebol daňový dopad spôsobený vysokým stavom pohľadávok a zásob taký

nepriaznivý. Podnikateľ by sa mal zamerať najmä na tieto položky a pracovať s nimi už na konci vedenia jednoduchého účtovníctva.

Možnosti minimalizácie daňového dopadu

- 1. Zásoby** – u zásob je nutné dodržiavať optimálny stav a nepredzásobovať sa, poprípade predat' zbytočný tovar na sklade. Do nákladov sa pri vedení podvojného účtovníctva zahrňujú iba skladové zásoby, ktoré boli spotrebované alebo predané. Ak zostanú ku dňu prevodu skladové zásoby neuhradené, je daňový dopad nulový, pretože pri prevode platí, že o záväzky sa zníži daňový základ a o zásoby zvýši.
- 2. Pohľadávky** – sa nesmú zabudnúť vymáhať. Je treba si uvedomiť aké pohľadávky vôbec evidujeme, či sú premlčané alebo nie. V prípade nepremlčaných pohľadávok, je nutné sledovať, či nie sú dlžníci v konkurznom riadení. V tomto prípade je dôležité všetky pohľadávky riadne prihlásiť do konkurzného riadenia.. Daňový dopad sa dá zmierniť odpisom pohľadávok v prevodovom meste.
- 3. Záväzky** – nie je nutné minimalizovať. Všetky nezaplatené záväzky sú pri prechode z jednoduchého účtovníctva na podvojný nákladom. Ak sú evidované záväzky, ktoré sú splatné až v roku vedenia podvojného účtovníctva, môžeme len odporučiť aby sa neuhradili skôr a zaplatili sa až v novom roku.

4.10 Zhodnotenie prínosov a nákladov na prechod

Hlavným kritériom pre správne rozhodnutie je zvážiť všetky klady a zápory. Prechod z jednoduchého účtovníctva na podvojný je sprevádzaný enormným zvýšením administratívnej náročnosti, je treba zvládnuť nie len prevod majetku a záväzkov do podvojného účtovníctva, ale tiež sa správne vysporiadať s daňovými dopadmi.

Podnikateľ Dušan Barbierik si znížil základ dane o dosť veľkú čiastku. Konkrétne to bolo o 7 571,95 Eur. Prevod by mal zrejme na podnikateľa vplyv, pretože situácia kedy na konci roka má veľa nesplatených záväzkov sa opakuje pravidelne každý rok. Pre podnikateľa je výhodnejšie pohľadávky a záväzky zdaniť už pri ich vzniku, pretože každoročne býva

veľký nesúlاد medzi príjmami a výdavkami, čo ovplyvňuje základ dane a nie je to výhodné z hľadiska finančného rozhodovania.

Dôležitá vec, ktorú by si mal podnikateľ uvedomovať je, že ako náhle sa raz rozhodne dobrovoľne viesť podvojnú účtovníctvo, tak musí účtovať minimálne po dobu piatich účtovných období. V prípade, že by si v priebehu tejto doby uvedomil, že mu viac vyhovovalo jednoduché účtovníctvo, musí počkať kým uplynie daná 5 ročná lehota.

Pre mnohých iných podnikateľov vzniká z prevodu ďalšia nevýhoda, a to tá, že si musia po prechode na podvojnú účtovníctvo zakúpiť nový účtovný software. Takisto si musia osvojiť znalosti a spôsoby účtovania. Podnikateľ a Dušana Barbierika sa to netýka, pretože si necháva spracovávať celé účtovníctvo externej účtovnej spoločnosti TRACC s.r.o. .

Nevýhodou sú samozrejme tiež v mojej práci uvedené administratívne činnosti, ktoré musí podnikateľ vykonať, aby mohol začať účtovať v systéme podvojného účtovníctva.

Po tom ako podnikateľ prejde na podvojnú účtovníctvo, získa lepší prehľad o svojom podniku a bude ho môcť efektívnejšie riadiť a lepšie plánovať jeho budúcnosť. Jednoduché účtovníctvo sleduje totižto len príjmy a výdavky (v podstate ide len o cash –flow) a slúži hlavne k stanoveniu základu dane, zatiaľ čo podvojnú účtovníctvo je konštruované k riadeniu firmy a sleduje výnosy a náklady, ktoré sú pre efektívne riadenie omnoho vhodnejšie. Podvojnú účtovníctvo si tiež podnikateľ môže viac prispôbiť svojim potrebám, zatiaľ čo jednoduché je viac zviazané so zákonom. V neposlednej rade je výhodou podvojného účtovníctva, že podnikateľ pôsobí solventnejšie pred bankami alebo obchodnými partnermi.

Rád by som povedal, že podnikateľ na základe informácií, ktoré som získal a vypracoval, uvažuje o tom, že keď chce aby jeho firma prosperovala a vedel podrobnejšie informácie o hospodárení, dobrovoľne prejde na podvojnú účtovníctvo, a v neposlednom rade uvažuje aj o prejení na spoločnosť s ručením obmedzením.

5 POROVNANIE PRECHODU MEDZI SLOVENSKOU A ČESKOU REPUBLIKOU

5.1 Účtovné sústavy SR verzus ČR

Účtovné sústavy v ČR.

V súčasnosti v Českej republike poznáme dve sústavy účtovania. Je to daňová evidencia a účtovníctvo.

Daňová evidencia svojím spôsobom nadväzuje na jednoduché účtovníctvo, ktoré bolo v roku 2004 v Českej republike zrušené. Jednoduché účtovníctvo teda k 1.1.2004 zaniklo, no fyzické osoby, ktoré chceli viesť evidenciu dokladov na rovnakých princípoch, ako bolo jednoduché účtovníctvo, môžu viesť tzv. daňovú evidenciu. Daňovú evidenciu môžu viesť subjekty, ktoré sa nestali účtovnou jednotkou a ich obrat neprekročil za minulý kalendárny rok 25 mil. Kč, nie je účastníkom združenia a nie je zapísaný v obchodnom registri.

Účtovníctvo, ktoré nahradilo skorej používané podvojnú účtovníctvo poskytuje informácie dôležité pre riadenie a rozhodovanie v spoločnosti. Základnou funkciou je porovnávať stav majetku v účtovníctve so skutočným stavom. Poskytovať údaje o ekonomickej schopnosti podniku, finančnej situácii a hospodárskych výsledkoch. Tieto údaje sa ďalej používajú na tvorbu finančných analýz a podobne.

Vnútro podnikové účtovníctvo (manažérske) nie je upravené žiadnymi právnymi predpismi. Jeho štruktúru si stanovuje spoločnosť tak ako mu vyhovuje.

Účtovné sústavy v SR.

Na Slovensku poznáme tri účtovné sústavy. Jednoduché účtovníctvo, podvojnú účtovníctvo a daňovú evidenciu. Daňová evidencia od 1.1.2014 prešla drobnými úpravami a nazýva sa zjednodušená daňová evidencia.

Ak sa podnikateľ rozhodne viesť zjednodušenú daňovú evidenciu podľa § 6 ods. 14, musí spĺňať tieto základné podmienky:

- vykonávať činnosť samostatne bez zamestnanca
- z tejto činnosti dosiahol v bezprostredne predchádzajúcom zdaňovacom období príjmy nepresahujúce sumu 170 000 Eur.
- uplatňuje pri týchto príjmoch (výnosoch) preukázateľné daňové výdavky.

Ak daňovník vedie zjednodušenú daňovú evidenciu, je povinný viesť evidenciu o :

- príjmov a daňových výdavkoch v časovom slede vrátane prijatých a vydaných dokladov, ktoré spĺňajú náležitosti účtovných dokladov
- hmotnom majetku a nehmotnom majetku, využívaných na podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť
- o zásobách, pohľadávkach a záväzkoch

V prípade vedenia zjednodušenej daňovej evidencie daňovník nie je považovaný za účtovnú jednotku a prílohou daňového priznania nie sú účtovné výkazy (t.j. neprikladá k daňovému priznaniu Výkaz o príjmoch a výdavkoch a Výkaz o majetku a záväzkoch).

Zavedené opatrenie je vhodné najmä pre malú skupinu daňovníkov vykonávajúcich podnikateľskú alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť, ktorí majú nízky obrat, malý počet účtovných dokladov, nikoho nezamestnávajú, spravidla nie sú platiteľmi DPH a zároveň sa im neopláca uplatňovať výdavky v paušálnej výške.

Tab.22. Porovnanie jednoduchého účtovníctva a daňovej evidencie na Slovensku [vlastné spravovanie]

Porovnávaný aspekt	Jednoduché účtovníctvo	Daňová evidencia
Vymedzenie subjektu - maximálna výška príjmov	nie je stanovená	170 000 eur
možnosť zamestnávať zamestnancov	áno	nie
možnosť byť platiteľom DPH	áno	áno
Právna úprava zákonom o účtovníctve	áno	nie
Právna úprava daňovými zákonmi	áno	áno
Daňové výdavky	preukázateľné	preukázateľné
Účtovné knihy/evidencia	peňažný denník, kniha pohľadávok, kniha záväzkov, pomocné knihy	evidencia o príjmoch a daňových výdavkoch v časovom slede, evidencia o hmotnom a nehmotnom majetku, o zásobách a pohľadávkach
POVINNOSTI - otvárať a uzatvárať účtovné knihy	áno	nie
vyčíslovať kurzové rozdiely	áno	nie
vykonávať inventarizáciu	áno	nie

zostavovať účtovnú závierku	áno	nie
archivovať účtovnú dokumentáciu	áno	áno
Legislatívne sankcie	zákon o účtovníctve, daňové zákony	daňové zákony

5.2 Legislatívna úprava SR verzus ČR

Legislatívna úprava prechodu v ČR.

Základným právnym predpisom v tomto smere v Českej republike je zákon č. 563/1991 Sb, o účtovníctve. Na tento zákon ďalej nadväzuje vyhláška č. 500/2002 Sb, určená pre jednotky, ktoré vedú účtovníctvo. Obsahom tejto vyhlášky je postup prechodu z daňovej evidencie na vedenie účtovníctva. Daňové dopady k prechodu z daňovej evidencie na účtovníctvo upravuje zákon č. 586/1992 Sb, o dani z príjmu.

Prehľad právnych predpisov upravujúcich prechod z daňovej evidencie na účtovníctvo.

- zákon č. 563/1991 Sb., o účtovníctve definuje, kto je účtovná jednotka,
- zákon č. 586/1992 Sb., o dani z príjmu rieši daňové dopady prechodu,
- zákon č. 235/2004 Sb., o DPH definuje pojem obrat,
- vyhláška č. 500/2002 Sb., popisuje účtovnú metódu prechodu

Legislatívna úprava prechodu v SR

Základným právnym predpisom v tomto smere v Slovenskej republike je zákon č. 431/2002 Z.z., o účtovníctve, konkrétne paragraf 4 odsek 2 tohto zákona. Na tento zákon nadväzujú opatrenia MF SR, konkrétne opatrenie č. 17599/2003-92 z 9. septembra 2003 novelizované opatrením č. 18900/2008-74 zo 14. augusta 2008.

Prehľad právnych predpisov upravujúcich prechod z jednoduchého účtovníctva na podvojnú účtovníctvo.

- zákon č.431/2002 Z.z o účtovníctve, v ktorom je definovaná účtovná jednotka
- opatrenie MF SR č. 25167/2003 – 92, ktorým sa upravujú postupy účtovania v jednoduchom účtovníctve

opatrenie MF SR č. 23054/2002 – 92, ktorým sa stanovujú postupy účtovania podnikateľov v podvojnom účtovníctve.

5.3 Povinnosť vedenia podvojného účtovníctva („učetnictví“) v SR a ČR

Zákony v oboch krajinách vymedzujú subjekty, ktoré sú povinné účtovať v systéme podvojného účtovníctva (učetnictví), a stanovujú podmienky, kedy je účtovná jednotka povinná prejsť z jednoduchého účtovníctva na podvojnú.

5.3.1 Kto vedie podvojnú účtovníctvo v SR

Kto má povinnosť viesť na Slovensku podvojnú účtovníctvo upravuje obchodný zákonník a zákon o účtovníctve č. 431/ 2002 Z.z. Sú to predovšetkým tieto účtovné jednotky:

- a) všetky právnické osoby zapísané v obchodnom registri
- b) všetky fyzické osoby zapísané v obchodnom registri dobrovoľne
- c) všetky fyzické osoby, ktorým to nariaďuje zvláštny právny predpis
- d) všetky fyzické osoby, ktoré sa rozhodli dobrovoľne účtovať v systéme podvojného účtovníctva

5.3.2 Kto vedie „učetnictví“ v ČR

Zákon o účtovníctve vymedzuje pojem „**účtovná jednotka**“, ku ktorej sa vzťahuje povinnosť riadiť sa týmto zákonom a účtovať v sústave podvojného účtovníctva („učetnictví“). Ja vypíšem len niektoré účtovné jednotky v zmysle § 1, odst. 2 zákona o účtovníctve sú:

- a) právnické osoby, ktoré majú sídlo na území ČR
- b) zahraničné fyzické osoby, pokiaľ na území ČR podnikajú alebo prevádzkujú inú činnosť podľa zvláštnych právnych predpisov
- c) organizačné zložky štátu podľa zvláštnych právnych predpisov
- d) fyzické osoby, ktoré sú ako podnikatelia zapísané v obchodnom registri
- e) **ostatné fyzické osoby, ktorý sú ako podnikatelia, pokiaľ ich obrat podľa zákona o dani z pridanej hodnoty, vrátane plnení oslobodených od tejto dane, ktoré nie sú súčasťou obratu, v rámci ich podnikateľskej činnosti presiahol za bezprostredne predchádzajúci kalendárny rok čiastku 25 000 0000 Kč, a to od prvého dňa kalendárneho roku**
- f) ostatné fyzické osoby, ktoré vedú „učetnictví“ na základe svojho vlastného rozhodnutia

Rozdiel medzi SR a ČR spočíva hlavne v tom, že na Slovensku sa povinnosť viesť podvojnú účtovníctvo nevzťahuje na obrat alebo veľkosť firmy, ako to je v Českej republike, ale len na jeho právnu formu.

5.4 Rozdielne daňové dopady prechodu v SR a ČR

Hlavným rozdielom medzi SR a ČR, ktorý sa týka daňového dopadu pri prechode z jednoduchého účtovníctva na podvojnú je rozloženie daňového dopadu behom 9 rokov. Toto rozloženie umožňuje iba česká legislatíva. V ČR jedine poskytnuté zálohy musia byť zdanené v prvom roku, zvyšok sa dá rozložiť na spomínaných 9 rokov. Na Slovensku táto možnosť nie je možná. U nás sa úprava základu dane realizuje už v prvom roku, a to v plnej výške.

V našom prípade by si podnikateľ pri prechode znížil základ dane o 7 571,95 Eur, ktorý sa skladá prevažne z neuhraných záväzkov z obchodných vzťahov.

Keby však nastala situácia, že pri prechode by sa tento základ dane zvýšil o spomínanú čiastku teda o 7571,95 Eur, na Slovensku by to podnikateľ musel zohľadniť hneď v prvom roku .

V podmienkach ČR by táto situácia bola iná. Keďže podnikateľ nemá žiadne poskytnuté zálohy dala by sa rozložiť celá táto čiastka až na zo zákona vyplývajúcich 9 rokov.

5.5 Metodický postup prechodu medzi krajinami

Celý metodický postup prechodu z jednoduchého účtovníctva (daňovej evidencie) na podvojnú účtovníctvo (učetníctví) prebieha v oboch krajinách rovnako. Z tohto dôvodu nebudem vypracovávať projekt prechodu v českých podmienkach. Minimálne prechodové rozdiely, ktoré sú medzi krajinami SR a ČR sú uvedené v poslednej kapitole č.5.

ZÁVĚR

V závěre by som rád zhrnul celú svoju diplomovú prácu do pár odsekov. Diplomová práca bolo spracovaná pre podnikateľa Dušana Barbierika. Zaoberala sa problematikou prechodu z jednoduchého účtovníctva na podvojnú.

V teoretickej časti mojej práce boli objasnené hlavné pojmy jednoduchého a podvojného účtovníctva a tiež zásadné rozdiely medzi nimi. Ďalej sa teoretická časť zaoberala postupom prechodu z jednoduchého na podvojnú účtovníctvo. V tejto časti boli objasnené podmienky, za akých môže podnikateľ na toto účtovníctvo prejsť, a aký dopad to bude mať na jeho podnikanie. Ako zdroj informácií k teoretickej časti som nepoužíval len príslušné zákony zaoberajúce sa touto témou, ale aj rôzne publikácie autorov, ktorí tieto zákony interpretujú zrozumiteľnejšie. Myslím, že teoretická časť by mohla poslúžiť aj iným podnikateľom ako návod na prechod z jednoduchého účtovníctva na podvojnú.

V nadväzujúcej praktickej časti bol na začiatku predstavený podnikateľ, ďalej bola vypracovaná analýza dosiahnutých ekonomických výsledkov v jednotlivých rokoch, a takisto boli vykonaná inventarizácia celého majetku a záväzkov podnikateľa za rok 2013.

Nasledovala časť, v ktorej bol na základe predchádzajúcej analýzy zostavený prevodový mostík vrátane vyčíslených daňových dopadov, bola zostavená začiatočná súvaha a samozrejme boli otvorené aj účty hlavnej knihy. Neoddeliteľnou časťou praktickej časti bolo zostavenie účtovného rozvrhu a vnútorných smerníc podnikateľa. Tieto smernice boli zostavované za prítomnosti pána Barbierika. Na koniec projektovej časti prechodu boli zhrnuté daňové dopady a ich optimalizácia. Čo sa týka interných informácií podnikateľa, ktoré boli potrebné na realizáciu prechodu, nebol z tejto strany problém, pretože ako majiteľ spoločnosti, ktorá mu spracováva účtovníctvo som mal k týmto informáciám prístup, a so súhlasom pána Barbierika som tieto informácie mohol použiť v mojej diplomovej práci.

Hlavným cieľom diplomovej práce bolo spracovať pre podnikateľa komplexný projekt prechodu z jednoduchého účtovníctva na podvojnú vrátane vyčíslenia daňových dopadov. Podnikateľ je na tento prechod po účtovnej stránke pripravený.

Z môjho pohľadu účtovníka, by som podnikateľovi prechod na podvojnú účtovníctvo odporučil. Vzhľadom k jeho obratu a rozšírenia ponúkaných produktov od 1.1.2014 je jednoduché účtovníctvo nedostačujúce pre jeho potreby analýz hospodárenia, ktoré od nás požaduje, by podvojnú účtovníctvo tieto jeho potreby uspokojilo.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] SLOVENSKO. Zákon č. 431/2002 zo dňa 1. januára 2012 o účtovníctve. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky* [online]. 2012, [cit. 2014-04-28]. Dostupné z: <http://www.uctovnictvo.sk/index.php/utovnictvo-sk/zakon-o-utovnictve/553-zakon-431200-2-zz-o-utovnictve-uplne-znenie-platne-k-112012>.
- [2] CARDOVÁ, Zdenka, 2010. Daňová evidencia a účtovníctvíindividuálníhopodnikatele2.vyd. Praha: WoltersKluwer ČR. 158 s. ISBN 978-80-7357-502-1.
- [3] SEDLÁČEK, Jaroslav, 2012. Daňová evidencia podnikatelů 2012. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4174-1.
- [4] EUROEKONOM.CZ. Daňová evidencia. [online]. [cit. 2011-06-15]. Dostupné na WWW: <http://www.euroekonom.cz/podnikani-evidence2.php>.
- [5] SLOVENSKO. OPATRENIE Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/27076/2007-74 zo dňa 13. decembra 2007. In: *Zbierka zákonov Slovenskej republiky* [online]. 2007,s.1-16 [cit. 2014-04-28]. Dostupné z:<http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=7493>.
- [6] DROZD, Marián. Inventarizácia majetku a záväzkov v jednoduchom účtovníctve. [online]. 04.01.2013 [cit. 2014-04-28]. Dostupné z: http://www.pp.sk/1563/Inventarizacia-majetku-a-zavazkov-v-jednoduchom-uctovnictve_dupp46009.aspx.
- [7] GAŠPÁROVÁ, Eva. Archivovanie účtovnej a mzdovej dokumentácie. [online]. 05.08.2013 [cit. 2014-04-28]. Dostupné z:http://www.pp.sk/1543/Archivovanie-uctovnej-a-mzdovej-dokumentacie_49183.aspx.
- [8] TPA HORWATH NOTIA AUDIT. Podvojný účetníctví 2010. Havlíčkův Brod: GRADA, 2010. ISBN 978-80-247-3197-1.
- [9] STROUHAL, Jiří, 2012. Účetníctví 2012: velká kniha příkladů. Brno: Computer Press. ISBN 978-80-265-0008-7.
- [10] RYNEŠ, P. Podvojný účetníctví a účetnízávěrka. Olomouc: ANAG, 2011. ISBN 978-80-7263-633-4.

- [11] CENIGOVÁ, Anna, 2010. Podvojný účetnictvo podnikatelův. 11. vyd. Bratislava: IBIPRINT, 622 s. ISBN 978-80-969946-2-5.
- [12] STRÄHLOVÁ, Jarmila. Vedenie účetnictva. [online]. 2008 [cit. 2014-04-28].
Dostupné z:
<http://www.epi.sk/Main/Default.aspx?Template=~/Main/TArticles.ascx&MID=239&edllnkid=3192202&ArtType=6&phContent=~/EDL/ShowArticle.ascx&ArticleId=23891&pa=12145>.
- [13] PERSPEKTIVA.EURONEST.CZ. *Přechod z daňové evidence na účetnictví*. [online]. [cit. 2011-06-20]. Dostupné na WWW: http://perspektiva.euronest.cz/dokumenty/prechod_z_danove_evidence_na_ucetni_ctvi.pdf.
- [14] TURÓCIOVÁ, Jana. Prechod z jednoduchého účetnictva na účetnictvo podvojný. [online]. 02.08.2012 [cit. 2014-04-28]. Dostupné z:<http://www.epi.sk/odborny-clanok/Prechod-z-jednoducheho-uctovnictva-na-uctovnictvo-podvojne.aspx>.
- [15] DUŠEK, Jiří, 2008. Převod daňové evidence na vedení účetnictví: [podleprávního stavu k 1.1.2008]. 6. vyd. Praha: Grada. 127 s. ISBN 978-80-247-2387-7.
- [16] PILÁTOVÁ, Jana, 2012. Daňová evidence: komplexní řešení problematiky daňové evidence pro OSVČ : daň z přidané hodnoty, daň silniční, daň z nemovitostí, sociální pojištění, zdravotní pojištění. Olomouc: Anag. ISBN 978-80-7263-723-2.
- [17] PILAŘOVÁ, Ivana, 2009. Přechod fyzických osob z daňové evidence na účetnictví k 1. 1.2010. *Účetní kavárna* [online]. [cit. 2013-08-11]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d7996v10649-prechod-fyzicky-ch-osob-z-danove-evidence-na-ucetnictvi-k-1-1-2010/>
- [18] MARKOVÁ, Hana, 2013. *Daňové zákony 2013 - úplná znění platná k 1. 1. 2013*. Praha: Grada. ISBN: 978-80-247-4643-2.
- [19] Účetnictví podnikatelů, 2009. 1. vyd. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 205 s. ISBN 978-80-248-2149-8.
- [20] OECD (2013). Taxing Wages 2013 [online]. OECD Publishing, 2013. ISBN 978-92-64-19337-6. http://www.oecd-ilibrary.org/taxation/taxing-wages-2013_tax_wages-2013-en.
- [21] Interný zdroj podnikatele a zo systému MRP

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

MD Má dať.

D Dal.

NBS Národná banka Slovenska.

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1. Vývoj obrátu podnikatela v letech 2010 – 2013 v tis. Eur [vlastné zpracování]</i>	<i>44</i>
<i>Obr. 2. Vývoj základu dane u podnikatela v letech 2010 – 2013 v tis. Eur [vlastné zpracování]</i>	<i>45</i>
<i>Obr. 3. Vývoj pohľadávok a záväzkov u podnikatela v letech 2010 – 2013 v Eur [vlastné zpracování]</i>	<i>46</i>
<i>Obr. 4. Začiatkový účet súvahový [vlastné zpracování]</i>	<i>63</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1. Lehoty archivácie účtovných záznamov [vlastné spracovanie]</i>	22
<i>Tab. 2. Jednoduché verzus podvojnú účtovníctvo [vlastné spracovanie]</i>	30
<i>Tab. 3. Vývoj obratu podnikateľa v rokoch 2010 – 2013 v tis. Eur [vlastné spracovanie]</i>	44
<i>Tab. 4. Vývoj základu dane u podnikateľa v rokoch 2010 – 2013 v tis. Eur [vlastné spracovanie]</i>	45
<i>Tab. 5. Vývoj pohľadávok a záväzkov u podnikateľa v rokoch 2010 – 2013 v Eur [vlastné spracovanie]</i>	47
<i>Tab. 6. Rozdiel príjmov a výdavkov v roku 2013 [vlastné spracovanie]</i>	47
<i>Tab. 7. Výkaz majetku a záväzkov k 31.12.2013 [vlastné spracovanie]</i>	48
<i>Tab. 8. Inventarizácia pokladne k 31.12.2013 [vlastné spracovanie]</i>	49
<i>Tab. 9. Inventarizácia bankových účtov [vlastné spracovanie]</i>	50
<i>Tab. 10. Inventarizácia dlhodobého hmotného majetku k 31.12.2013 [vlastné spracovanie]</i>	50
<i>Tab. 11. Inventarizácia dlhodobého drobného majetku [vlastné spracovanie]</i>	51
<i>Tab. 12. Inventarizácia pohľadávok z obchodných vzťahov k 31.12.2013 [vlastné spracovanie]</i>	53
<i>Tab. 13. Inventarizácia záväzkov z obchodných vzťahov k 31.12.2013 [vlastné spracovanie]</i>	57
<i>Tab. 14. Inventarizácia cestnej dane k 31.12.2013 [vlastné spracovanie]</i>	59
<i>Tab. 15. Prevodový most [vlastné spracovanie]</i>	60
<i>Tab. 16. Položky zvyšujúce základ dane [vlastné spracovanie]</i>	62
<i>Tab. 17. Položky znižujúce základ dane [vlastné spracovanie]</i>	62
<i>Tab. 18. Zahajovacia súvaha k 1.1.2014 [vlastné spracovanie]</i>	64
<i>Tab. 19. Počiatkové stavy účtov v hlavnej knihe k 1.1.2014 [vlastné spracovanie]</i>	64
<i>Tab. 20. Doby odpisovania podľa odpisových skupín [vlastné spracovanie]</i>	68
<i>Tab. 21. Ročné odpisy pri rovnomernom odpisovaní [vlastné spracovanie]</i>	68
<i>Tab. 22. Porovnanie jednoduchého účtovníctva a daňovej evidencie na Slovensku [vlastné spracovanie]</i>	77

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: účtovný rozvrh podnikatele

PŘÍLOHA P I: ÚČTOVNÝ ROZVRH PODNIKATEĽA**Účt. trieda 0 – Dlhodobý majetok****02 Dlhodobý hmotný majetok - odpisovaný**

022 Samostatné hnutelné veci a súbory hnutelných vecí

029 Ostatný dlhodobý hmotný majetok

04 Obstaranie dlhodobého majetku

042 Obstaranie dlhodobého hmotného majetku

08 Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku

082 Oprávky k samostatným hnutelným veciam a k súboru hnutelných vecí

089 Oprávky k ostatnému dlhodobému hmotnému majetku

Účt. trieda 1 – Zásoby**11 Materiál**

111 Materiál na sklade

13 Tovar

131 Tovar na sklade a v predajniach

19 Opravné položky k zásobám

191 Opravná položka k tovaru

Účt. trieda 2 – Finančné účty**21 Peniaze**

211 Pokladnica

213 Ceniny

22 Účty v bankách

221 Bankové účty

221.100 Bankový účet podnikateľský

221.200 Účet debetnej karty

23 Bežné bankové úvery

231 Krátkodobé bankové úvery

26 Prevody medzi finančnými účtami

261 Peniaze na ceste

Účt. trieda 3 – Zúčtovacie vzťahy

31 Pohľadávky

311 Odberatelia

312 Ostatné pohľadávky

32 Závazky

321 Dodávatelia

325 Ostatné záväzky

326 Nevyfakturované dodávky

33 Zúčtovanie so zamestnancami a orgánmi sociálneho zabezpečenia a zdravotného poistenia

331 Zamestnanci

333 Ostatné záväzky voči zamestnancom

335 Pohľadávky voči zamestnancom

336 Zúčtovanie s orgánmi sociálneho zabezpečenia a zdravotného poistenia

34 Zúčtovanie daní a dotácií

341 Daň z príjmov

342 Ostatné priame dane

343 Daň z pridanej hodnoty

345 Ostatné dane a poplatky

35 Pohľadávky voči spoločníkom a združeniu

353 Pohľadávky voči spoločníkom a členom pri úhrade straty

354 Ostatné pohľadávky voči spoločníkom a členom

36 Závazky voči spoločníkom a združeniu

- 364 Závazky voči spoločníkom a členom pri rozdeľovaní zisku
- 365 Ostatné záväzky voči spoločníkom a členom
- 366 Závazky voči spoločníkom a členom zo závislej činnosti
- 37 Iné pohľadávky a iné záväzky**
- 374 Pohľadávky z prenájmu
- 378 Iné pohľadávky
- 379 Iné záväzky
- 38 Časové rozlíšenie nákladov a výnosov**
- 381 Náklady budúcich období
- 383 Výdavky budúcich období
- 384 Výnosy budúcich období
- 385 Príjmy budúcich období
- 39 Opravná položka k zúčtovacím vzťahom a vnútorné zúčtovanie**
- Účt. trieda 4 – Kapitálové účty a dlhodobé záväzky**
- 41 Základné imanie a kapitálové fondy**
- 411 Základné imanie
- 42 Fondy tvorené zo zisku a prevedené výsledky hospodárenia**
- 427 Nerozdelený zisk minulých rokov
- 428 Neuhradená strata minulých rokov
- 43 Výsledok hospodárenia**
- 431 Výsledok hospodárenia v schvaľovaní
- 45 Rezervy**
- 46 Bankové úvery**
- 461 Bankové úvery
- 47 Dlhodobé záväzky**
- 474 Záväzky z prenájmu

- 479 Ostatné dlhodobé záväzky
- 48 Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka**
- 481 Odložený daňový záväzok a odložená daňová pohľadávka
- 49 Fyzická osoba – podnikateľ**
- 491 Vlastné imanie fyzickej osoby – podnikateľa

Účt. trieda č.5 – Náklady

- 50 Spotrebované nákupy**
- 501 Spotreba materiálu
- 502 Spotreba energie
- 504 Predaný tovar
- 51 Služby**
- 511 Opravy a udržiavanie
- 512 Cestovné
- 513 Náklady na reprezentáciu
- 518 Ostatné služby
- 52 Osobné náklady**
- 521 Mzdové náklady
- 522 Príjmy spoločníkov a členov zo závislej činnosti
- 523 Zákonné sociálne zabezpečenie
- 525 Sociálne náklady fyzickej osoby –podnikateľa
- 526 Zákonné sociálne náklady
- 53 Dane a poplatky**
- 531 Cestná daň
- 538 Ostatné dane a poplatky
- 54 Iné náklady na hospodársku činnosť**

- 541 Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku
- 542 Predaný materiál
- 543 Dary
- 544 Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania
- 545 Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania
- 546 Odpis pohľadávky
- 548 Ostatné náklady na hospodársku činnosť
- 549 Manká a škody
- 55 Odpisy, rezervy a opravné položky nákladov na hospodársku činnosť**
- 551 Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku
- 552 Tvorba zákonných rezerv
- 554 Tvorba ostatných rezerv
- 555 Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období
- 557 Zúčtovanie oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku
- 558 Tvorba zákonných opravných položiek
- 559 Tvorba ostatných opravných položiek
- 56 Finančné náklady**
- 561 Predané cenné papiere a podiely
- 562 Úroky
- 563 Kurzové straty
- 564 Náklady na precenenie cenných papierov
- 566 Náklady na krátkodobý finančný majetok
- 567 Náklady na derivátové operácie
- 568 Ostatné finančné náklady
- 569 Manká a škody na finančnom majetku

57 Rezervy a opravné položky finančných nákladov

574 Tvorba rezerv

579 Tvorba opravných položiek

58 Mimoriadne náklady

581 Náklady na zmenu metódy

582 Škody

584 Tvorba rezerv

588 Ostatné mimoriadne náklady

589 Tvorba opravných položiek

59 Dane z príjmov a prevodové účty

591 Splatná daň z príjmov z bežnej činnosti

592 Odložená daň z príjmov z bežnej činnosti

Účt. trieda č.6 – Výnosy

60 Tržby za vlastné výkony a tovar

601 Tržby za vlastné výrobky

602 Tržby z predaja služieb

604 Tržby za tovar

61 Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob

611 Zmena stavu nedokončenej výroby

612 Zmena stavu polotovarov

613 Zmena stavu výrobkov

614 Zmena stavu zvierat

64 Iné výnosy z hospodárskej činnosti

641 Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

642 Tržby z predaja materiálu

644 Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania

- 645 Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania
- 646 Výnosy z odpísaných pohľadávok
- 648 Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti
- 65 Zúčtovanie rezerv a opravných položiek výnosov z hospodárskej činnosti**
- 652 Zúčtovanie zákonných rezerv
- 654 Zúčtovanie ostatných rezerv
- 655 Zúčtovanie komplexných nákladov budúcich období
- 657 Zúčtovanie oprávky k opravnej položke k nadobudnutému majetku
- 658 Zúčtovanie zákonných opravných položiek
- 659 Zúčtovanie ostatných opravných položiek
- 66 Finančné výnosy**
- 661 Tržby z predaja cenných papierov a podielov
- 662 Úroky
- 663 Kurzové zisky
- 664 Výnosy z precenenia cenných papierov
- 665 Výnosy z dlhodobého finančného majetku
- 666 Výnosy z krátkodobého finančného majetku
- 667 Výnosy z derivátových operácií
- 668 Ostatné finančné výnosy